

TRAINERS'
TILINPÄÄTÖS
2017 **HOUSE**

trainers' **HOUSE**

TILINPÄÄTÖS AJALTA 1.1.-31.12.2017

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus

2 - 9

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin laaja tuloslaskelma	10 - 11
Konsernitase	12 - 13
Konsernin rahavirtalaskelma	14 - 15
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	16 - 17
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	18 - 27
1. Toimintasegmentit	28 - 29
2. Lopetetut toiminnot	30
3. Hankitut liiketoiminnot	30
4. Liiketoiminnan muut tuotot	30
5. Materiaalit ja palvelut	30
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	31
7. Poistot ja arvonalentumiset	31
8. Liiketoiminnan muut kulut	32
9. Tutkimus- ja kehittämismenot	32
10. Rahoitustuotot	33
11. Rahoituskulut	33
12. Tuloverot	34 - 35
13. Osakekohtainen tulos	36 - 37
14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	38
15. Aineettomat hyödykkeet	39 - 43
16. Rahoitusvarat	44
17. Pitkäaikaiset saamiset	45
18. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	45 - 46
19. Vaihto-omaisuus	47
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	47 - 49
21. Rahavarat	49
22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	50 - 51
23. Osakeperusteiset maksut	52 - 55
24. Varaukset	55
25. Rahoitusvelat	56 - 57
26. Ostovelat ja muut velat	58
27. Rahoitusriskien hallinta	59 - 62
28. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	62 - 64
29. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut	64
30. Muut vuokrasopimukset	65
31. Ehdolliset velat ja varat	65
32. Lähipiiritapahtumat	66 - 67
33. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	67

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma	68
Emoyhtiön tase	69
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	70 - 71
Emoyhtiön liitetiedot	
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	72 - 73
1. Liikevaihto	74
2. Liiketoiminnan muut tuotot	74
3. Materiaalit ja palvelut	75
4. Henkilöstökulut	75
5. Poistot ja arvonalentumiset	75
6. Liiketoiminnan muut kulut	76
7. Tilintarkastajan palkkiot	76
8. Rahoitustuotot ja -kulut	77
9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	78
10. Sijoitukset	79
11. Vaihto-omaisuus	80
12. Saamiset	80
13. Oma pääoma	81 - 82
14. Laskelma voitonjakokelpoisista varoista	82
15. Vieras pääoma	82 - 83
16. Vastuusitoumukset	83
Osakepääoma, optio-oikeudet ja hallituksen valtuudet	84 - 85
Osakkeenomistajat	86 - 87
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	88 - 89
Osakekohtaiset tunnusluvut	90 - 91
Tunnuslukujen laskentakaavat	92
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset	93
Tilintarkastuskertomus	95

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TILIKAUDELTA 1.1.-31.12.2017

Trainers' House on muutosyhtiö, jonka tehtävä on auttaa asiakkaitaan eteenpäin vahvistamalla arjen johtajuutta. Yhtiön toiminnan ytimessä on valmennus- ja konsultointitoiminta, joka keskittyy erilaisten muutosprojektien onnistuneeseen läpivientiin asiakasorganisaatioissa.

YLEISTÄ

Muutosprojektit liittyvät asiakkaiden liiketoimintastrategian kirkastamiseen, strategian markkinointiin ja strategian toimeenpanoon vauhdittamalla myyntiä, parantamalla asiakaspalvelua mm. palvelumuotoilun keinoin ja kehittämällä johtamista, esimiestyötä sekä alaitaitoja. Työkyvyn johtaminen fyysisellä ja henkisellä valmennuksella on tärkeässä roolissa yhä useammassa asiakasprojektissa.

Trainers' Housen liiketoiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden 2017 aikana. Konserni perusti kesällä 2017 Ignis-palveluita tuottavan tytäryhtiön Espanjan Torreviejaan.

Yhtiön omistusrakenne sekä suurimmat omistajat ovat nähtävissä yhtiön internet-sivuilla www.trainershous.fi -sijoittajille.

YRITYSSANEERAUSMENETTELY

Trainers' House Oy jätti 12.12.2014 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeudelle. Päätös yrityssaneeraushakemuksen jatkamisesta tehtiin yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 20.1.2015. Espoon käräjäoikeus antoi päätöksen yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta 28.1.2015. Yrityssaneerausmenettelyn selvittäjäksi määrättiin asianajaja Mika Ilveskero asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä ("selvittäjä").

Keskeisin syy yhtiön taloudellisiin vaikeuksiin on ollut yhtiön nykyiseen liikevaihtoon nähden liian suuret toimitila- ja rahoituskustannukset, joiden taustalla on vuosina 2007 - 2008 tehdyt pitkäaikaiset toimitila- ja rahoitus sopimukset.

Osana tervehdyttämistoimenpiteitä yhtiö irtisanoi 14.4.2015 selvittäjän suostumuksella entisen toimitilan päävuokrasopimuksen päättymään yrityssaneerauslain 27 §:n perusteella noudattaen kahden kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitilasopimusten päätyminen paransi yhtiön kannattavuutta merkittävästi.

Yrityssaneerausmenettelyn selvittäjä jätti yhtiön saneerausohjelmaehdotuksen Espoon käräjäoikeuteen 3.6.2015. Selvittäjän näkemyksen mukaan yhtiön liiketoiminta oli saneerausohjelmassa mainituilla toimenpiteillä tervehdytettävissä ja yhtiölle oli saatavissa aikaan vahvistamis- ja toteuttamiskelpoinen saneerausohjelma. Pääomamäärältään yli 80 % yhtiön velkojista oli jo etukäteen ilmoittanut kannattavansa ohjelman vahvistamista.

Finanssivalvonta myönsi 10.6.2015 Jari Sarasvuolle ja Causa Prima Oy:lle saneerausohjelmaehdotuksessa tarjotun poikkeuslupan arvopaperimarkkinalain mukaisen pakollisen ostotarjouksen tekemisestä, joka näille muutoin syntyisi, jos saneerausohjelmaehdotuksen mukainen velkakonversio toteutetaan. Poikkeuslupa koski 30 prosentin tarjousvelvollisuusrajan ylitystä. Poikkeuslupan edellytyksenä oli, etteivät Jari Sarasvuo ja Causa Prima, tai näiden kanssa yksissä tuumin toimivat henkilöt, tarjousvelvollisuusrajan ylittämisen jälkeen hanki tai merkitse lisää yhtiön osakkeita tai muutoin kasvata ääniosuuttaan yhtiössä.

Trainers' House Oy:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 9.7.2015. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön saneerausmenettelyn selvittäjän 3.6.2015 jättämän saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesta osakeannista.

Selvittäjä jätti 20.8.2015 Espoon kärjäoikeudelle pyynnön saneerausohjelman vahvistamisesta ja katsoi, että kaikki saneerausohjelman vahvistamisen edellytykset ovat täyttyneet. Saneerausohjelman vahvistamiseksi tarvittavat velkojen suostumukset oli myös saatu.

Espoon kärjäoikeus vahvisti 2.9.2015 Trainers' House Oy:n saneerausohjelman. Saneerausohjelma vahvistettiin 3.6.2015 kärjäoikeuteen jätetyn saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesti. Yrityssaneerausohjelman seurauksena konsernin ulkopuolisen velan määrä aleni noin 9,1 milj. eurosta noin 2,5 milj. euroon. Lisäksi toimitilakustannukset alenivat vuositasolla noin 800.000 euroa.

Selvittäjä asianajaja Mika Ilveskero asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä määrättiin kärjäoikeuden antamalla päätöksellä saneerausvalvojaksi.

Saneerausohjelman määräyksen toteuttamiseksi yhtiön hallitus päätti 2.11.2015 saneerausvelkojille suunnatusta osakeannista yhtiökokouksen 9.7.2015 antaman valtuutuksen perusteella.

Uudet osakkeet annettiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen yhtiön normaalilla etusija-asemalla oleville saneerausvelkojille. Suunnatussa annissa saneerausvelkojat merkitsivät yhteensä 38.720.358 kpl yhtiön uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 0,08 euroa / osake ja se maksettiin kokonaisuudessaan kuittaamalla saneerausvelkojalla oleva saneerausvelka merkintähintaa vastaan. Osakeannin seurauksena yhtiön osakkeiden määrä kasvoi yhteensä 106.737.062 osakkeeseen. Merkintähinta kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Osakeannilla ei ollut vaikutuksia yhtiön osakepääomaan.

Uudet osakkeet, yhteensä 38.720.358 kappaletta, merkittiin kaupparekisteriin 8.12.2015. Jokaisella osakkeella on yksi ääni ja uudet osakkeet tuottavat kaikin osin yhtäläiset oikeudet olemassa olevien osakkeiden kanssa. Kaupankäynti uusilla osakkeilla alkoi Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsinki) 10.12.2015.

Espoon kärjäoikeuden 24.8.2017 antamalla päätöksellä Mika Ilveskero vapautettiin valvojan tehtävästä ja asianajaja Pauliina Tenhunen asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä määrättiin valvomaan saneerausohjelman toteutumista 24.8.2017 lukien.

Yrityssaneerauksen toteuttaminen on jatkunut tilikausilla 2016 ja 2017 hyvässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Yhtiö jatkaa määrätietoista työtä ohjelman velvoitteiden täyttämiseksi.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINNAN JATKUVUUS

Trainers' House Oyj jätti joulukuussa 2014 yrityssaneerausshakemuksen koska yhtiön liiketoiminnan kannattavuus ja kassavirta eivät olleet riittävällä tasolla, jotta yhtiö olisi voinut täyttää vastuunsa. Espoon käräjäoikeus vahvisti 2.9.2015 saneerausohjelman. Maksuohjelman kesto on noin neljä vuotta ja ohjelma päättyy vuonna 2019.

Yhtiön strategian tavoitteena on kääntää yhtiö kannattavaan kasvuun. Trainers' House vahvistaa edelleen muutostyhtiöpositiota ja keskittyy jatkossa palveluihin, joiden tarkoituksena on tukea asiakkaita keskeisten muutos-hankkeiden ja arjen tekemisen paremmassa toteuttamisessa.

Tervehdyttämishojelman tuloksena yhtiön operatiivinen liikevoitto ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli jo tilikaudella 2015 positiivinen. Kasvu on jatkunut myös vuosina 2016 ja 2017. Keskeisiä syitä toteutuneelle liiketoiminnan käänteelle ovat todennetut asiakastulokset, yhtiön maineen parantuminen, erinomaisesti sujunut myyntityö sekä henkilöstö.

Vuoden 2014 aikana tehtyjen alaskirjausten seurauksena emoyhtiön oma pääoma oli tilikausien 2014 ja 2015 päättyessä negatiivinen. Osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla hallitus teki osakepääoman menettämisestä rekisteri-ilmoituksen. Emoyhtiön oma pääoma oli 31.12.2016 positiivinen ja merkintä osakepääoman menettämisestä poistettiin keuhällä 2017.

Yhtiön kyky jatkaa toimintaansa riippuu liiketoiminnan kannattavuudesta. Mikäli yhtiö ei pysty saavuttamaan kannattavuustavoitteitaan, on mahdollista, että yhtiö ei pysty suorittamaan saneerausvelkojaan saneerausohjelman mukaisessa aikataulussa. Tässä tilanteessa saneerausohjelma voi raueta, mikä voi johtaa yhtiön konkurssiin. Konkurssitilanteessa sijoittajat voivat menettää sijoituksensa osittain tai kokonaan.

LIKEVAIHTO JA TULOSKEHITYS

Trainers' House konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomessa olevien lakien ja säännösten mukaisesti.

Konsernin raportointirakenteessa on kaksi rahavirtaa tuottavaa yksikköä; valmennusliiketoiminta sekä muut liiketoiminnot. Arvonalentumistestausta varten liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen tavaramerkkien kirjanpitoarvo 6,1 milj. euroa on kohdistettu valmennusliiketoiminnalle. Konsernitaseessa jäljellä oleva liikearvo 1,7 milj. euroa kohdistuu muille liiketoiminnoille.

Tilikausien 2016 ja 2017 aikana tehtyjen liikearvotestien perusteella alaskirjauksille ei ole ollut tarvetta.

Liikevoittovertailussa yhtiö käyttää vertailutietona virallisen liikevoiton lisäksi liikevoittoa ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (=operatiivinen liikevoitto). Tämä vertailutieto antaa yhtiön käsityksen mukaan oikeamman kuvan yhtiön liiketoiminnan tuottokyvystä.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Konsernin jatkuvien toimintojen taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut ovat:

	2017	2016	2015
LIIVEVAIHTO, EUR	8 969 894,56	8 845 017,80	6 897 768,79
Operatiivinen liikevoitto, EUR *)	456 904,28	982 815,90	341 108,41
%:a liikevaihdosta	5,1	11,1	4,9
EBIT, EUR	456 904,28	982 815,90	-1 637 646,92
%:a liikevaihdosta	5,1	11,1	-23,7
Tulos/osake, laimentamaton EUR	0,00	0,01	0,03
Oman pääoman tuotto, %	3,5	11,2	43,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,5	12,4	19,5
Omavaraisuusaste, %	67,2	60,5	55,5
Oma pääoma/osake, EUR	0,07	0,07	0,06

*) Liikevoitto ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

2.9.2015 vahvistetun yrityssaneerausohjelman mukaisesti yhtiölle ennen 12.12.2014 maksetut pääomalainat korkoineen sekä juniori- ja hybridilainojen korot ovat lakanneet. Leikatut erät, yhteensä 3,3 milj. euroa, on kirjattu vuoden 2015 muihin rahoitustuottoihin.

Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista oli 0,3 milj. euroa (0,7 milj. euroa vuonna 2016 ja 1,8 milj. euroa vuonna 2015).

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Alla olevat tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksessä seuraavasti:	Kohta tilinpäätöksessä:
Osakkeiden omistuksen jakautuminen	Osakkeenomistajat
Tiedot osakkeenomistajista	Osakkeenomistajat
Johdon omistus	Konsernitilinpäätöksen liitetieto kohta 32
Osakekohtaiset tunnusluvut	Osakekohtaiset tunnusluvut
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut
Henkilökunnan kannustusjärjestelmät	Osakepääoma, optio-oikeudet ja hallituksen valtuudet

RAHOITUS, VAKAVARAISUUS JA RISKIT

Espoon käräjäoikeus vahvisti 2.9.2015 Trainers' House Oyj:n saneerausohjelman. Maksuohjelman kesto on noin neljä vuotta ja ohjelma päättyy vuonna 2019. Yrityssaneerausohjelman seurauksena konsernin ulkopuolisen velan määrä aleni noin 9,1 milj. eurosta noin 2,5 milj. euroon.

VAKUUDELLISET VELAT

Trainers' House Oyj:n ja Satama Interactive Oyj:n sulautumisen yhteydessä solmitusta 40 milj. euron lainasopimuksesta tilikauden 2014 päättyessä jäljellä ollut pääoma 1,7 milj. euroa on kokonaisuudessaan saneerausvelkaa. Yhtiö suorittaa täysimääräisesti jäljellä olevan velan vahvistetun maksuohjelman mukaisesti. Lyhennykset tehdään kaksi kertaa vuodessa. Viimeinen maksuerä suoritetaan keväällä 2019. Tilikauden päättyessä lainaa on jäljellä 0,7 milj. euroa.

VIIMESIJAISET VELAT

Vahvistetun yrityssaneerausohjelman mukaisesti yhtiölle ennen 12.12.2014 annetut pääomalainaosuudet noin 1,0 milj. euroa ovat saneerausvelkoja eikä niille makseta suorituksia. Viimesijaisten velkojen leikkaukset on kirjattu tulosvaikutteisesti vuoden 2015 rahoitustuottoihin.

12.12.2014 jälkeen yhtiölle annetut pääomalainaosuudet 0,1 milj. euroa eivät ole velkajärjestelyn kohteena ja niiden lainaehdot pysyvät ennallaan.

Pääomalainan korko on 31.12.2016 saakka 3,0 %. Korko pääomitetaan aina vuoden lopussa. 1.1.2017 lähtien maksetaan 5,0 % kassakorkoa voitonjakokelpoisten varojen puitteissa. Pääomalaina erääntyy maksettavaksi 31.12.2018. Pääomalaina ja sille kertynyt korko ovat alisteisia vakuudelliselle velalle. Pääomalaina korkoineen voidaan maksaa takaisin vasta kun vakuudellinen velka on maksettu täysimääräisesti takaisin. Vuoden 2016 aikana kertynyt korko 3.400,83 euroa on päämitetty vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2017 aikana kertynyt kassakorko 5.834,31 euroa on kirjattu vuoden lopussa pitkäaikaisiin siirtovelkoihin.

VAKAVARAISUUS

Trainers' House konsernin käteisvarat olivat 31.12.2017 2,0 milj. euroa (2,8 milj. euroa vuonna 2016 ja 1,5 milj. euroa vuonna 2015). Omavaraisuusaste oli 67,2 % (60,5 % vuonna 2016 ja 55,5 % vuonna 2015) ja nettovelat suhteessa omaan pääomaan (gearing) -16,7 % (-22,2 % vuonna 2016 ja 1,6 % vuonna 2015). Korollista vierasta pääomaa oli kauden päättyessä 0,8 milj. euroa (1,2 milj. euroa vuonna 2016 ja 1,6 milj. euroa vuonna 2015).

Liiketoiminnan rahavirta oli -0,5 milj. euroa (1,7 milj. euroa vuonna 2016 ja 0,1 milj. euroa vuonna 2015). Investointien rahavirta oli 0,2 milj. euroa (-0,0 milj. euroa vuonna 2016 ja 0,0 milj. euroa vuonna 2015). Rahoituksen rahavirta oli -0,4 milj. euroa (-0,4 milj. euroa vuonna 2016 ja -0,2 milj. euroa vuonna 2015). Kokonaisrahavirta oli -0,8 milj. euroa (1,2 milj. euroa vuonna 2016 ja -0,0 milj. euroa vuonna 2015).

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Trainers' House on asiantuntijaorganisaatio. Markkina- ja liiketoiminnan riskit kuuluvat liiketoimintaan ja niiden suuruutta on vaikea määrittää. Tyypilliset riskit tällä alueella liittyvät esimerkiksi yleiseen taloudelliseen kehitykseen, asiakasjakamaan, teknologiavalintoihin, kilpailutilanteen kehittymiseen sekä henkilöstökulujen kehitykseen. Riskejä hallitaan tehokkaalla myynnin, henkilöresurssien sekä liikekulujen suunnittelulla ja säännöllisellä seurannalla, mikä mahdollistaa nopeat toimenpiteet olosuhteiden muuttuessa.

Trainers' Housen riskinsietokykyä lisätään myös suunnittelemalla palveluita, jotka eivät ole suhdanneherkkiä. Trainers' Housen menestys asiantuntijaorganisaationa riippuu myös sen kyvystä houkutella ja pitää palveluksessaan osaavaa henkilökuntaa. Henkilöstöriskejä hallitaan kilpailukykyisen palkan lisäksi kannustusjärjestelmillä ja panostuksilla henkilöstön koulutukseen, uramahdollisuuksiin sekä yleiseen viihtyvyyteen.

Toimintaympäristön riskit ovat säilyneet lähes ennallaan. Toiminnan projektiluonteen vuoksi tilauskanta on lyhyt ja ennustettavuus siksi haasteellista. Yleisen taloustilanteen ja Euroopan epävarmuuden johdosta näkyvyys pidemmälle on edelleen heikko.

Yhtiön rahoitustilanne on tiukka ja yhtiön rahoitussopeusten ja yrityssaneerausohjelman mukaisten vastuiden täyttäminen edellyttää yhtiön operatiivisen liiketoiminnan kannattavuutta sekä kykyä tehdä oikea-aikaisesti yritys-saneerausohjelman mukaiset suoritukset.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeinen huomio kiinnittyy edelleen likviditeettiin.

Taseeseen kirjatut liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet ja verosaamiset on testattu uudelleen vuoden vaihteessa. Tavaramerkkien tasearvo on 6,1 milj. euroa. Konsernitaseessa on jäljellä liikearvoa 1,7 milj. euroa. Tehtyjen liikearvotestien perusteella alaskirjauksille ei ole ollut tarvetta tilikauden 2017 aikana.

Mikäli yhtiön kannattavuus ei kehity ennustetulla tavalla tai muut yhtiön toiminnasta riippumattomat ulkoiset tekijät, kuten korkotaso, muuttuvat oleellisesti, on mahdollista, että liikearvoa ja muita aineettomia hyödykkeitä joudutaan kirjaamaan alas. Arvonlennustappion kirjaamisella ei olisi vaikutusta yhtiön rahavirtaan.

Trainers' House toimii euroalueella, joten olennaisia valuuttakurssiriskejä ei ole.

Myyntisaamisten riskit on huomioitu saatavien ikään ja yksittäisiin riskianalyysihin perustuvalla kulukirjauksella.

Tarkempia tietoja riskien hallinnasta on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 27 Rahoitusriskien hallinta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut jatkuvista toiminnoista ovat:

	2017	2016	2015
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	117	92	79
Lukumäärä kauden lopussa	121	96	84
Tilikauden palkat ja palkkiot, EUR	5 719 599,14	5 417 666,83	4 435 770,89

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä nimellä Trainers' House Oyj (TRH1V).

Kauden päättyessä Trainers' House Oy:n osakekanta oli 106.737.062 osaketta. Rekisteröity osakepääoma oli 880.743,59 euroa. Osakepääoma muodostuu yhden lajisista osakkeista, joilla kullakin on yksi ääni. Yhtiöllä ei ole kauden päättyessä hallussaan omia osakkeita. Tilikauden 2017 aikana osakekannassa tai osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia.

HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Trainers' House Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2017. Hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin neljä (4) jäsentä. Jäseniksi valittiin uudelleen Aarne Aktan, Jarmo Hyökyaara ja Jari Sarasvuo sekä uudeksi jäseneksi Nina Ignatius. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajakseen Aarne Aktanin.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenen palkkioksi 1.500 euroa kuukaudessa ja puheenjohtajan palkkioksi 3.500 euroa kuukaudessa.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Mikko Rytilahti, KHT.

Hallitus kokoontui 13 kertaa vuonna 2017. Jäsenten läsnäolo prosentti hallituksen kokouksissa oli 98.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiön 23.3.2016 pidetty yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 13.000.000 osaketta. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää osakeannista yhtiölle itselleen kuitenkin siten, että yhtiön hallussa olevien osakkeiden lukumäärä annin jälkeen voi olla enintään yksi kymmenesosa (1/10) yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää kaikista osakeannin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Osakeanti ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voivat tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutuksella kumotaan aikaisemmin annetut valtuutukset koskien osakeantia ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TOIMIVA JOHTO

Trainers' House Oyj:n toimitusjohtajana toimii Arto Heimonen ja talousjohtajana Saku Keskitalo.

OSAKASSOPIMUKSET

Yhtiön tiedossa ei ole, että osakkailla olisi keskinäisiä yhtiön toimintaan tai omistukseen liittyviä osakassopimuksia.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ (CORPORATE GOVERNANCE STATEMENT)

Trainers' House Oyj:n hallituksen antama selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on laadittu hallinnointikoodin suositus 51:n ja arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n mukaisesti julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on luettavissa yhtiön internet-sivuilla www.trainershous.fi -sijoittajille.

PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Yhtiön pitkän aikavälin tavoitteena on kannattava kasvu.

HALLITUKSEN ESITYS OSINGONJAOSTA

Tilikauden 2017 lopussa konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 5,0 milj. euroa. Yrityssaneeraus estää osingonjaon saneerausohjelman päättymiseen asti. Trainers' Housen hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2017 ei jaeta osinkoa.

TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konserni perustaa keväällä 2018 uuden yksikön Turkuun. Toiminta on tarkoitus käynnistää 19.3.2018. Toiminnan laajentaminen on osa Trainers' House -konsernin kasvustrategiaa.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiö ennakoii yleisen taloudellisen tilanteen kohentumisen jatkuvan vuonna 2018. Liiketoiminnan luonteen takia yhtiön tilauskanta on muutamien kuukausien mittainen. Tästä johtuen tulevaisuuden näkymiin sisältyy paljon epävarmuutta.

Yhtiö arvioi vuoden 2018 liikevaihdon ja operatiivisen kannattavuuden nousevan vuoteen 2017 verrattuna.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

IFRS

EUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
JATKUVAT TOIMINNOT			
Liikevaihto	1.	8 969 894,56	8 845 017,80
Liiketoiminnan muut tuotot	4.	250 554,14	554,16
Kulut:			
Materiaalit ja palvelut	5.	-1 240 220,34	-1 050 599,08
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6.	-5 719 599,14	-5 417 666,83
Poistot	7.	-30 104,77	-16 793,25
Liiketoiminnan muut kulut	8.	-1 773 620,17	-1 377 696,90
		-8 763 544,42	-7 862 756,06
LIIKEVOITTO		456 904,28	982 815,90
Rahoitustuotot	10.	570,25	9 225,24
Rahoituskulut	11.	-37 154,72	-44 562,05
VOITTO ENNEN VEROJA		420 319,81	947 479,09
Tuloverot	12.	-162 903,85	-206 731,01
TILIKAUDEN VOITTO JATKUVISTA TOIMINNOISTA		257 415,96	740 748,08
LOPETETUT TOIMINNOT	2.		163 076,90
TILIKAUDEN VOITTO		257 415,96	903 824,98
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		257 415,96	903 824,98

EUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		257 415,96	903 824,98
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		257 415,96	903 824,98
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:	13.		
Jatkuvien toimintojen tilikauden tuloksen osakekohtainen tulos		0,00	0,01
Lopetettujen toimintojen tilikauden osakekohtainen tulos			0,00
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos		0,00	0,01
Tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos		0,00	0,01
Laimennusvaikutuksella oikaistu:			
Jatkuvien toimintojen tilikauden tuloksen osakekohtainen tulos		0,00	0,01
Lopetettujen toimintojen tilikauden osakekohtainen tulos			0,00
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos		0,00	0,01
Tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos		0,00	0,01

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

KONSERNITASE

IFRS

EUR	LIITETIETO	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14.	90 792,92	66 647,17
Liikearvo	15.	1 653 030,44	1 653 030,44
Muut aineettomat hyödykkeet	15.	6 124 769,56	6 124 769,56
Laskennalliset verosaamiset	18.	16 295,01	179 198,86
Pitkäaikaiset varat yhteensä		7 884 887,93	8 023 646,03
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19.	5 043,32	5 494,12
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20.	1 485 551,62	1 133 890,71
Rahavarat	21.	2 012 600,10	2 787 646,98
Lyhytaikaiset varat yhteensä		3 503 195,04	3 927 031,81
VARAT YHTEENSÄ		11 388 082,97	11 950 677,84

EUR	LIITETIETO	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	22.		
Osakepääoma		880 743,59	880 743,59
Kertyneet voittovarot		6 292 551,55	5 316 914,10
Tilikauden tulos		257 415,96	903 824,98
Oma pääoma yhteensä		7 430 711,10	7 101 482,67
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	18.	1 224 953,91	1 224 953,91
Rahoitusvelat	25.	329 485,95	766 117,87
Muut velat	26.	60 667,31	109 666,12
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 615 107,17	2 100 737,90
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	24.	137 947,49	170 139,43
Rahoitusvelat	25.	444 467,68	444 467,68
Ostovelat ja muut velat	26.	1 759 849,53	2 133 850,16
Lyhytaikaiset velat yhteensä		2 342 264,70	2 748 457,27
Velat yhteensä		3 957 371,87	4 849 195,17
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		11 388 082,97	11 950 677,84

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

IFRS

EUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden tulos		257 415,96	903 824,98
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	29.	37 107,77	1 065 743,83
Korkokulut ja muut rahoituskulut		37 154,72	43 948,28
Korkotuotot		-570,25	-5 929,82
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		331 108,20	2 007 587,27
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-382 461,49	296 832,51
Vaihto-omaisuuden muutos		450,80	4 359,13
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-424 414,16	-545 135,40
Varausten muutos		-32 191,94	-50 991,78
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		-507 508,59	1 712 651,73
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		-27 904,24	-42 772,63
Saadut korot		51,67	7 033,89
Liiketoiminnan nettorahavirta		-535 361,16	1 676 912,99

EUR	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-54 250,52	-40 957,09
Luovutustulot muista sijoituksista		258 513,90	
Liiketoiminnan myynti			27 424,15
Saadut osingot		518,58	210,00
Investointien nettorahavirta		204 781,96	-13 322,94
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Pitkäaikaisten lainojen nostot			22 500,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-444 467,68	-444 467,68
Rahoituksen nettorahavirta		-444 467,68	-421 967,68
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		2 787 646,98	1 546 024,61
Rahavarat tilikauden lopussa	21.	2 012 600,10	2 787 646,98
Muutos tilikauden aikana		-775 046,88	1 241 622,37

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

IFRS

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

EUR	LIITETIETO	OSAKE- PÄÄOMA
Oma pääoma 1.1.2017		880 743,59
Laaja tulos		
Tilikauden tulos		
Tilikauden laaja tulos yhteensä		
Liiketoimet omistajien kanssa		
Osakeperusteisten maksujen kustannus	23.	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		
Oma pääoma 31.12.2017		880 743,59

EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

EUR	LIITETIETO	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO
Oma pääoma 1.1.2016		880 743,59	215 703,18
Laaja tulos			
Tilikauden tulos			
Tappioiden kattaminen ylikurssi- ja SVOP-rahastosta			-215 703,18
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-215 703,18
Liiketoimet omistajien kanssa			
Osakeperusteisten maksujen kustannus	23.		
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			
Oma pääoma 31.12.2016		880 743,59	0,00

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	KERTYNEET VOITTOVARAT	YHTEENSÄ
	6 220 739,08	7 101 482,67
	257 415,96	257 415,96
	257 415,96	257 415,96
	71 812,47	71 812,47
	71 812,47	71 812,47
	6 549 967,51	7 430 711,10

	SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	KERTYNEET VOITTOVARAT	YHTEENSÄ
	34 969 775,76	-29 963 244,61	6 102 977,92
		903 824,98	903 824,98
	-34 969 775,76	35 185 478,94	0,00
	-34 969 775,76	36 089 303,92	903 824,98
		94 679,77	94 679,77
		94 679,77	94 679,77
	0,00	6 220 739,08	7 101 482,67

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Trainers' House on muutosyhtiö, jonka tehtävä on auttaa asiakkaitaan eteenpäin vahvistamalla arjen johtajuutta. Yhtiön toiminnan ytimessä on valmennus- ja konsultointitoiminta, joka keskittyy erilaisten muutosprojektien onnistuneeseen läpivientiin asiakasorganisaatiossa. Muutosprojektit liittyvät asiakkaiden liiketoimintastrategian kirkastamiseen, strategian markkinointiin ja strategian toimeenpanoon vauhdittamalla myyntiä, parantamalla asiakaspalvelua mm. palvelumuotoilun keinoin ja kehittämällä johtamista, esimiestyötä sekä alais- taitoja. Työkyvyn johtaminen fyysisellä ja henkisellä valmennuksella on tärkeässä roolissa yhä useammassa asiakasprojektissa.

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Konsernin emoyhtiö Trainers' House Oyj on julkisesti noteerattu yhtiö, jonka osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Tekniikantie 14, 02150 Espoo. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.trainershouse.fi tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Tekniikantie 14, 02150 Espoo.

Trainers' House Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 28.2.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

YRITYSSANEERAUSMENETTELY

Trainers' House Oyj jätti 12.12.2014 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeudelle. Päätös yrityssaneeraushakemuksen jatkamisesta tehtiin yhtiön ylimääräisessä yhtiökokouksessa 20.1.2015. Espoon käräjäoikeus antoi päätöksen yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta 28.1.2015. Yrityssaneerausmenettelyn selvittäjäksi määrättiin asianajaja Mika Ilveskero asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä ("selvittäjä").

Keskeisin syy yhtiön taloudellisiin vaikeuksiin on ollut yhtiön nykyiseen liikevaihtoon nähden liian suuret toimitila- ja rahoituskustannukset, joiden taustalla on vuosina 2007 - 2008 tehdyt pitkäaikaiset toimitila- ja rahoitussopimukset.

Osana tervehdyttämistoimenpiteitä yhtiö irtisanoi 14.4.2015 selvittäjän suostumuksella entisen toimitilan päävuokrasopimuksen päättymään yrityssaneerauslain 27 §:n perusteella noudattaen kahden kuukauden irtisanomisaikaa. Toimitilasopimusten päättymisen paransi yhtiön kannattavuutta merkittävästi.

Yrityssaneerausmenettelyn selvittäjä jätti yhtiön saneerausohjelmaehdotuksen Espoon käräjäoikeuteen 3.6.2015. Selvittäjän näkemyksen mukaan yhtiön liiketoiminta oli saneerausohjelmassa mainituilla toimenpiteillä tervehdytettävissä ja yhtiölle oli saatavissa aikaan vahvistamis- ja toteuttamiskelpoinen saneerausohjelma. Pääomamäärältään yli 80 % yhtiön velkojista oli jo etukäteen ilmoittanut kannattavansa ohjelman vahvistamista.

Finanssivalvonta myönsi 10.6.2015 Jari Sarasvuolle ja Causa Prima Oy:lle saneerausohjelmaehdotuksessa tarkoitetun poikkeuslupan arvopaperimarkkinalain mukaisen pakollisen ostotarjouksen tekemisestä, joka näille muutoin syntyisi, jos saneerausohjelmaehdotuksen mukainen velkakonversio toteutetaan. Poikkeuslupa koski 30 prosentin tarjousvelvollisuusrajan ylitystä. Poikkeuslupan edellytyksenä oli, etteivät Jari Sarasvuo ja Causa Prima, tai näiden

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

kanssa yksissä tuumin toimivat henkilöt, tarjousvelvollisuusrajan ylittämisen jälkeen hanki tai merkitse lisää yhtiön osakkeita tai muutoin kasvata ääniosuuttaan yhtiössä.

Trainers' House Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 9.7.2015. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön saneerausmenettelyn selvittäjän 3.6.2015 jättämän saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesta osakeannista.

Selvittäjä jätti 20.8.2015 Espoon käräjäoikeudelle pyynnön saneerausohjelman vahvistamisesta ja katsoi, että kaikki saneerausohjelman vahvistamisen edellytykset ovat täyttyneet. Saneerausohjelman vahvistamiseksi tarvittavat velkojen suostumukset oli myös saatu.

Espoon käräjäoikeus vahvisti 2.9.2015 Trainers' House Oyj:n saneerausohjelman. Saneerausohjelman vahvistettiin 3.6.2015 käräjäoikeuteen jätetyn saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesti. Yrityssaneerausohjelman seurauksena konsernin ulkopuolisen velan määrä aleni noin 9,1 milj. eurosta noin 2,5 milj. euroon. Lisäksi toimitilakustannukset alenivat vuositasolla noin 800.000 euroa.

Selvittäjä asianajaja Mika Ilveskero asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä määrettiin käräjäoikeuden antamalla päätöksellä saneerausvalvojaksi.

Saneerausohjelman määräyksen toteuttamiseksi yhtiön hallitus päätti 2.11.2015 saneerausvelkojille suunnatusta osakeannista yhtiökokouksen 9.7.2015 antaman valtuutuksen perusteella.

Uudet osakkeet annettiin osakkeenomistajien merkintäetuoudesta poiketen yhtiön normaalilla etusija-asemalla oleville saneerausvelkojille. Suunnatussa annissa saneerausvelkojat merkitsivät yhteensä 38.720.358 kpl yhtiön uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 0,08 euroa / osake ja se maksettiin kokonaisuudessaan kuittaamalla saneerausvelkojalla oleva saneerausvelka merkintähintaa vastaan. Osakeannin seurauksena yhtiön osakkeiden määrä kasvoi yhteensä 106.737.062 osakkeeseen. Merkintähinta kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Osakeannilla ei ollut vaikutuksia yhtiön osakepääomaan.

Uudet osakkeet, yhteensä 38.720.358 kappaletta, merkittiin kaupparekisteriin 8.12.2015. Jokaisella osakkeella on yksi ääni ja uudet osakkeet tuottavat kaikin osin yhtäläiset oikeudet olemassa olevien osakkeiden kanssa. Kaupankäynti uusilla osakkeilla alkoi Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsinki) 10.12.2015.

Espoon käräjäoikeuden 24.8.2017 antamalla päätöksellä Mika Ilveskero vapautettiin valvojan tehtävästä ja asianajaja Pauliina Tenhunen asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:stä määrättiin valvomaan saneerausohjelman toteutumista 24.8.2017 lukien.

Yrityssaneerauksen toteuttaminen on jatkunut tilikausilla 2016 ja 2017 hyvässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Yhtiö jatkaa määrätietoista työtä ohjelman velvoitteiden täyttämiseksi.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Trainers' House Oyj jätti joulukuussa 2014 yrityssaneerausohjelman koska yhtiön liiketoiminnan kannattavuus ja kassavirta eivät olleet riittävällä tasolla, jotta yhtiö olisi voinut täyttää vastuunsa. Espoon käräjäoikeus vahvisti 2.9.2015 saneerausohjelman. Maksuohjelman kesto on noin neljä vuotta ja ohjelma päättyy vuonna 2019.

Yhtiön strategian tavoitteena on kääntää yhtiö kannattavaan kasvuun. Trainers' House vahvistaa edelleen muutostyhtiöpositiota ja keskittyy jatkossa palveluihin, joiden tarkoituksena on tukea asiakkaita keskeisten muutos-hankkeiden ja arjen tekemisen paremmassa toteuttamisessa.

Tervehdyttämishojelman tuloksena yhtiön operatiivinen liikevoitto ennen vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli jo tilikaudella 2015 positiivinen. Kasvu on jatkunut myös vuosina 2016 ja 2017. Keskeisiä syitä toteutuneelle liiketoiminnan käänteelle ovat todennetut asiakastulokset, yhtiön maineen parantuminen, erinomaisesti sujunut myynti sekä henkilöstö.

Vuoden 2014 aikana tehtyjen alaskirjausten seurauksena emoyhtiön oma pääoma oli tilikausien 2014 ja 2015 päättyessä negatiivinen. Osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla hallitus teki osakepääoman menettämisestä rekisteri-ilmoituksen. Emoyhtiön oma pääoma oli 31.12.2016 positiivinen ja merkintä osakepääoman menettämisestä poistettiin keväällä 2017.

Yhtiön kyky jatkaa toimintaansa riippuu liiketoiminnan kannattavuudesta. Mikäli yhtiö ei pysty saavuttamaan kannattavuustavoitteitaan, on mahdollista, että yhtiö ei pysty suorittamaan saneerausvelkojaan saneerausohjelman mukaisessa aikataulussa. Tässä tilanteessa saneerausohjelma voi raueta, mikä voi johtaa yhtiön konkurssiin. Konkurssitilanteessa sijoittajat voivat menettää sijoituksensa osittain tai kokonaan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS- standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyiksi standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaan perustuvia ratkaisuja. Tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuista, joita johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, sekä tulevaisuutta koskevista oletuksista ja arvioihin liittyvistä keskeisistä oletuksista on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

SOVELLETUT UUDET JA UUDISTETUT STANDARDIT JA TULKINNAT

Konserni on soveltanut 1.1.2017 alkaen seuraavia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

Muutokset IAS 7:ään Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavaikutteisten ja ei-rahavirtavaikutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 12:een Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassa olo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 12:een*, Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutuskokoelma 2014-2016 (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

TYTÄRYHTIÖT

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Trainers' House Oyj ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryhtiöt ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä lähtien kun konserni on saanut määräysvallan ja myydyt yhtiöt siihen saakka kun konsernin määräysvalta päättyy.

Tytäryhtiöt on yhdistelty hankintamenomenetelmällä, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä lisättynä hankintaan liittyvillä välittömällä kuluilla. Liikearvona käsitellään hankintamenon osa, joka ylittää hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon. Sisäiset liiketapahtumat ja konsernin keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Realisoitumattomat voitot on eliminoitu ja realisoitumattomat tappiot on eliminoitu silloin, kun ne eivät johdu arvonalentumisesta. Tytäryhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteet on muutettu vastaamaan konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakurssia. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja mone-taaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolel-le.

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan omaan pääomaan. Kun tytäryritys myydään ko-konaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tu-loslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden liiketoiminta on lo-petettu tilikauden 2009 aikana ja kertyneet muuntoerot, jotka ovat syntyneet 31.12.2009 mennessä, on kirjattu tu-losvaikutteisesti pois taseen oman pääoman muuntoerois-ta tuloslaskelman rahoituseriin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu ker-tyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alku-peräiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasa-poistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Arvioituiden taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Koneet ja kalusto	
IT-laitteistot	2 vuotta
Konttorikalusto	5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttöomaisuushyö-dykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista synty-neet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirja-taan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallatto-mien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvosta (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumi-sen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköil-le. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvosta ei kirjata poistoja.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton talou-dellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Aineet-tomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaiku-tusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Muiden aineettomien oikeuksien poistoajat ovat seuraavat:

IT-ohjelmistojen käyttöoikeudet	2-5 vuotta
Asiakaslistat	5 vuotta
Asiakassuhteet	5 vuotta
Kilpailukieltosopimukset	3 vuotta
Tilaukanta	1 vuosi
Muut sopimukset	5 vuotta

Tavaramerkkien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yhtiölle koitava taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioitun suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot syntyvät SaaS (Software as a Service) -palveluiden kehitystyöstä. Menot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät ja ne koostuvat palkoista ja alihankintatyöstä. Palvelun luomiseen tähtäävän projektin tutkimusvaihetta ei pystytä erottamaan projektin kehittämisvaiheesta sillä molemmat ovat saumaton osa prototyypin kehitystyötä. Palvelut tukevat kiinteästi konsernin liiketoimintaa ja niitä kehitetään jatkuvasti asiakasohjauksessa. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta kun tuotteet tulevat markkinoille. Tilinpäätöshetkellä konsernin taseessa ei ole aktivoituja kehitysmenoja.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioitua valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioitua myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen sopimuksen syntymisajankohdan käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruisen korkoprosentti. Muuttuvat vuokrat kirjataan niiden kausien kuluksi, joiden aikana ne toteutuvat. Vuokravel-

voitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasarinä vuokra-ajan kuluessa.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMINEN

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä arvonalentumisesta on, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo sekä aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Rahavirtaa tuottava yksikkö on konsernin alin sellainen taso, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Sellaiset konsernin yhteiset omaisuuserät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä eivätkä tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille järkevällä ja johdonmukaisella tavalla ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi

ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Eläkevelvoitteet

Konsernin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä, joihin liittyvät maksut kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty lainmukaisella TyEL-vakuutuksella ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on kannustinjärjestelyjä, joissa maksu suoritetaan oman pääoman ehtoisina instrumentteina. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisjakson lopussa. Arvioita lopullisesta optioiden määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -hinnoittelumallin perusteella.

Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut varat, mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna, kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

VARAUKSET JA EHDOLLISET VELAT

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttyminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä.

Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin

kirjattu.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut suunnitelman keskeisistä kohdista niille, joihin järjestely vaikuttaa. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menosta ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA LASKENNALLISET VEROT

Konsernin tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajaan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä käytännössä hyväksytyn verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumiskanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Merkitävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TULOUTUSPERIAATTEET

Liikevaihtona esitetään palveluiden myynnistä saadut tuotot käypään arvoon arvostettuina välillisillä veroilla oikaistuna. Tuotot palveluista tuloutetaan kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Mahdolliset muutokset sopimusten ennakoiduissa kokonaiskustannuksissa tai tappioissa kirjataan niiden syntymishetkellä. Asiakkaan luottokelpoisuus tarkistetaan ennen toimitussopimukseen sitoutumista. Jos riski ostajan maksukyvyttömyydestä kuitenkin ilmenee tuloutuksen jo tapahduttua, epävarmasta saamisesta tehdään luottotappiovaraus.

Vuokratuotot tuloutetaan tasaerinä vuokratkaudelle. Korotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1. Se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö.
2. Se on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.

3. Se on tytäryhtiö, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Jos myöhemmin todetaan, että myytävänä olevaksi luokitellun omaisuuserän (tai luovutettavien erien ryhmän) luokittelamisen edellytykset eivät enää täyty, kyseinen omaisuuserä (tai omaisuuserien ryhmä) siirretään takaisin esitettäväksi ja arvostettavaksi siihen sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluvia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myytavissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitämään alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintameno. Sijoituksen käypä arvo määritetään sijoituksen ostokurssin perusteella. Mikäli myytävissä oleville rahoitusvaroille ei ole noteerattuja kurssia, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä. Näitä ovat esimerkiksi viimeaikaiset riippumattomien tahojen väliset kaupat, diskonttatut rahavirrat tai muiden samankaltaisten instrumenttien arvostukset. Tässä hyödynnetään yleensä markkinoilta saatuja tietoja ja mahdollisimman vähän konsernin itsensä määrittelemiä osatekijöitä.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman erään Muut rahastot sisältyvässä käyvän arvon rahastossa verovaihtelu huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun muutoksista johtuvina oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevien korkosijoitusten korkotuotot kirjataan rahoitustuottoihin käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintameno merkittäväksi ja konsernin määrittelemän ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä,

käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöjä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Kun arvonalentumistappio on lopullinen, se kirjataan varausta vastaan. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat ja vieraan pääoman menot

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintameno arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan. Tällöin palkkio merkitään taseeseen kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksoille.

Kaikkien rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisperiaatteet on esitetty liitetiedoissa 28 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

OMA PÄÄOMA

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai vieraaksi pääomaksi (rahoitusvelaksi). Oman pääoman ehtoisen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhteisön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Jos yhtiö hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden instrumenttien hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

LIIEVOITTO

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostoista aiheutuvat kulut, työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

JOHDON HARKINTAA EDellyttävät LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintapäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän

riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana on esitetty jäljempänä. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laatimisperiaatteet ovat konsernin näkökulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä esimerkiksi omaisuuserien arvostamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vaikutukset on arvioitu olevan suurimmat.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon vähentyminen. Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista, sillä markkinoilta ei ole ollut saatavissa tietoa vastaavanlaisten hyödykkeiden kaupoista.

Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisen pohjaksi. Lisäksi konsernissa käydään läpi vähintään jokaisena raportointikauden päättymispäivänä mahdolliset viitteet niin aineellisten kuin aineettomienkin hyödykkeiden arvonalentumisesta.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo sekä ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Tilikausien 2016 tai 2017 aikana muista aineettomista hyödykkeistä ei kirjattu arvonalentumistappioita. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 15 Aineettomat hyödykkeet.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitoikäsitelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

Konserni arvioi standardin aiheuttavan muutoksia lähinnä arvonalentumisia koskeviin laskentaperiaatteisiin, jotka koskevat jaksotettuun hankintamenoan arvostettuja rahoitusvaroja kuten myynti- ja lainasaamisia. Rahoitusvarojen arvonalentumisten määrittämiseen sovelletaan 1.1.2018 alkaen odotettuihin luottotappioihin perustuvaa yksinkertaistettua mallia, jolloin arvonalentumiskirjaukset myyntisaamisista kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrää. Konserni ei odota olennaisia vaikutuksia raportoituihin lukuihin, koska luottotappiot ovat historiallisesti olleet vähäisiä eikä niiden odoteta kasvavan. Rahoitusvarojen luokitteluun ei odoteta vaikutuksia, sillä konsernin rahoitusvarat on luokiteltu käypään arvoon tulospäätöksessä. Suojauslaskennan muutoksilla ei ole myöskään vaikutusta, koska konserni ei sovelle suojauslaskentaa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 15:n voimaantuloaika ja Selvennyksiä IFRS 15:een (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajan-kohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

IFRS 15 perustuu myyntituottojen kirjaamiseen sillä ajanhetkellä, kun myydyn tuotteen tai palvelun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Konsernin tulovirrat koostuvat palveluiden tuottamisesta. IFRS 15:n vaikutus tuloutukseen on selvitetty erikseen kunkin sopimustyyppin osalta. Selvityksessä on analysoitu tämän hetkistä toimintatapaa, sopimuksia sekä näihin liittyviä toimintovelvoitteita.

Myyntituotot palveluista tuloutetaan tällä hetkellä sitä mukaa kun palveluja tuotetaan. Konserni on arvioinut, että palvelua koskeva määräysvalta siirtyy ajan kuluessa, koska asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa yhtiön suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa kun yhteisö tuottaa suoritetta. Näin ollen konserni täyttää suoritevelvoitteen ja kirjaa myyntituoton IFRS 15 standardin mukaisesti ajan kuluessa. Uudella standardilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitalinpäätökseen. Olemassa oleviin tuloutuskäytäntöihin ei ole tulossa muutoksia eikä uudella standardilla ole vaikutusta vuonna 2017 raportoituun liikevaihtoon, kuluihin ja liikevoittoon.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17-standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvän omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitoikäsitelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5.000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitoikäsitely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

Konserni arvioi uuden standardin vaikuttavan pääasiassa sen toimitiloihin liittyvien vuokrasopimusten kirjanpitoikäsitelyyn. Standardimuutoksen arvioidaan vähentävän liiketoiminnan muita kuluja vuokrakuluja vastaavalla määrällä sekä kasvattavan poistoja ja rahoituskuluja, mutta nettovaikutuksen konsernin tilikauden tulokseen arvioidaan jäävän vähäiseksi. Konsernissa jatketaan vaikutusten arviointia vuoden 2018 aikana.

Muutokset **IFRS 2:een - Osakeperusteisesti maksettavien liikeyhtymien luokittelu ja arvostaminen*** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät tietäntyyppisten järjestelyjen kirjanpitoikäsitelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Vaikutukset konsernitalinpäätökseen tulevat olemaan vähäiset.

Muilla tilinpäätöspäivään mennessä julkaistuilla standardeilla tai tulkintoilla ei konsernin arvion mukaan tule olemaan vaikutusta tilinpäätökseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 1.

TOIMINTASEGMENTIT

Trainers' House on muutoksen läpiviennin kumppani. Yhtiön toiminnan ytimessä on valmennus- ja konsultointitoiminta, joka keskittyy erilaisten muutosprojektien onnistuneeseen läpivientiin asiakasorganisaatioissa. Muutosprojektit liittyvät asiakkaiden liiketoimintastrategian kirkastamiseen, strategian markkinointiin ja strategian toimeenpanoon vauhdittamalla myyntiä, parantamalla asiakaspalvelua mm. palvelumuotoilun keinoin ja kehittämällä johtamista, esimiestyötä sekä alaistaitoja. Työkyvyn johtaminen fyysisellä ja henkisellä valmennuksella on tärkeässä roolissa yhä useammassa asiakasprojektissa.

Konserniin kuuluu kaksi rahavirtaa tuottavaa yksikköä; valmennusliiketoiminta sekä muut liiketoiminnot. Konserni käsitellään yhtenä raportoitavana segmenttinä. Liiketoiminta-alueita ei johdeta erillisinä yksikköinä vaan konsernin toiminta muodostaa yhden selvästi yksilöidyn liiketoiminnan.

Konsernin liikevaihto muodostuu kokonaisuudessaan palveluiden tuottamisesta. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita käytetään liiketoiminnassa. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä kaudella.

Trainers' House toimii tällä hetkellä pääosin Suomessa. Konsernin toimipisteet sijaitsevat Espoossa, Oulussa ja elokuusta 2017 lähtien myös Espanjassa.

Konserni on luopunut jo aikaisemmin strategian toteuttamisen suhteen merkityksettömien ulkomaisten yksiköiden liiketoiminnasta. Juridisesti Ruotsin, Saksan ja Iso-Britannian tytäryhtiöt ovat vielä olemassa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TOIMINTASEGMENTIT

LIIKETOIMINNAN KASVUN PALVELUT

	2017	2016
Liikevaihto	8 969 894,56	8 845 017,80
Liiketulos	456 904,28	982 815,90
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	257 415,96	740 748,08
Varat	11 388 082,97	11 950 677,84
Velat	3 957 371,87	4 849 195,17
Investoinnit	54 250,52	40 957,09
Poistot	-30 104,77	-16 793,25

2017

MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

	Suomi	Muu Eurooppa	Konserni yhteensä
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	8 868 063,86	101 830,70	8 969 894,56
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	8 969 894,56		8 969 894,56
Varat ²⁾	11 198 000,50	190 082,47	11 388 082,97
Investoinnit ²⁾	8 808,74	45 441,78	54 250,52

2016

MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

	Suomi	Muu Eurooppa	Konserni yhteensä
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	8 626 382,23	218 635,57	8 845 017,80
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	8 845 017,80		8 845 017,80
Varat ²⁾	11 878 794,02	71 883,82	11 950 677,84
Investoinnit ²⁾	40 957,09		40 957,09

¹⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty liikevaihto asiakkaiden maantieteellisen sijainnin mukaan.

²⁾ Liikevaihto, varat ja investoinnit on esitetty konserniyhtiöiden sijaintimaan mukaan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 2. - 7.

2. LOPETETUT TOIMINNOT

Konsernissa ei ole lopetettu liiketoimintoja tilikausien 2016 tai 2017 aikana.

Hollannin tytäryhtiö Satama Netherlands Holding B.V. purettiin tilikauden 2016 aikana. Konserni myi Hollannin liiketoiminnan vuonna 2007 ja Hollanti on raportoitu vuodesta 2007 lähtien lopetetuissa liiketoiminnoissa.

3. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Konsernissa ei ole ollut liiketoimintojen hankintoja tilikausien 2016 tai 2017 aikana.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2017	2016
Luovutustulot muista sijoituksista	249 999,98	
Vuokratuotot	554,16	554,16
Yhteensä	250 554,14	554,16

5. MATERIAALIT JA PALVELUT

	2017	2016
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 237,01	18 226,61
Varaston vähennys	450,80	4 359,13
Ulkopuoliset palvelut - alihankinta	1 228 532,53	1 028 013,34
Yhteensä	1 240 220,34	1 050 599,08

6. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT	2017	2016
Palkat ja palkkiot	4 658 524,39	4 371 701,19
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	861 704,80	805 099,81
Myönnetty osakkeina suoritettavat ja maksettavat optiot	71 812,47	94 679,77
Muut henkilösivukulut	127 557,48	146 186,06
Yhteensä	5 719 599,14	5 417 666,83

	2017	2016
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin - jatkuvat toiminnot	117	92
Henkilökunnan lukumäärä tilikauden lopussa - jatkuvat toiminnot	121	96

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedoissa 32 Lähipiiritapahtumat.
Tiedot myönnettyistä optioista esitetään liitetiedoissa 23 Osakeperusteiset maksut.

7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET	2017	2016
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Koneet ja kalusto	-30 104,77	-16 793,25
Poistot yhteensä	-30 104,77	-16 793,25

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 8. - 11.

8. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	2017	2016
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	200 899,94	159 468,25
IT-kulut	211 052,29	227 988,08
Toimitilojen vuokratulot	403 584,48	360 179,30
Markkinointi- ja edustuskulut	168 019,68	82 784,17
Muut kuluerät	790 063,78	547 277,10
Yhteensä	1 773 620,17	1 377 696,90

Liiketoiminnan muihin kuluihin ei sisälly valuuttakurssivoittoja tai -tappioita vuosina 2016 tai 2017.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2017	2016
Tilintarkastus	47 406,00	51 730,00
Tilintarkastuslain 1.1.2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot		4 560,00
Muut palvelut	17 188,00	
Yhteensä	64 594,00	56 290,00

Konsernin tilintarkastajan palkkiot ovat tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy:lle.

9. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Konserni jatkoi vuonna 2017 panostamista sähköisen muutoksen läpiviennin Pulssi-järjestelmän kehittämiseen. Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja 0,3 milj. euroa vuonna 2017 (0,1 milj. euroa vuonna 2016).

Tekes myönsi kesäkuussa 2017 100.000 euroa rahoitusta Pulssi-työkalun kansainvälistämiseksi. Avustuksesta maksettiin 70.000 euroa syyskuussa 2017. Maksetusta avustuksesta on kohdistettu vuoden 2017 toteutuneisiin kuluihin 31.550 euroa. Projektisuunnitelman toteutuessa Tekes maksaa tuen kokonaisuudessaan kevään 2018 aikana.

10. RAHOITUSTUOTOT	2017	2016
Osinkotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	518,58	210,00
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista saamisista	51,67	5 719,82
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		3 295,42
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	570,25	9 225,24

11. RAHOITUSKULUT	2017	2016
TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATUT ERÄT		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista		
rahoituslainoista	-28 588,51	-36 459,20
muista veloista	-289,72	1 412,31
Arvonalentumistappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		-613,77
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista		
rahoituslainoista	-7 835,76	-7 835,76
muista veloista	-440,73	-1 065,63
Korko- ja rahoituskulut yhteensä	-37 154,72	-44 562,05

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 12.

12. TULOVEROT	2017	2016
Laskennalliset verot		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	-162 903,85	-206 731,01
Yhteensä	-162 903,85	-206 731,01

VEROKULUN JA KONSERNIN KOTIMAAN 20,0 %:N VEROKANNALLA LASKETTUJEN VEROJEN VÄLINEN TÄSMÄYTYSLASKELMA:

	2017	2016
Tulos ennen veroja	420 319,81	947 479,09
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-84 063,96	-189 495,82
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tuotot	-15 849,90	-11 718,99
Kirjaamattomat laskennalliset verot		
verotuksellisista tuloksista	-62 989,99	-5 516,20
Verot tuloslaskelmassa	-162 903,85	-206 731,01

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 13

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Ulkonaolevat osakkeet eivät sisällä omia osakkeita.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus.

Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

Konsernilla on laimentavia osakkeiden määrää lisääviä osakeoptioita (optio-ohjelmat 2013A, 2013B ja 2013C).

	2017	2016
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (EUR), jatkuvat toiminnot	257 415,96	740 748,08
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos (EUR), lopetetut toiminnot		163 076,90
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, kpl	106 737 062	106 737 062
Liikkeeseen laskettujen osakeoptioiden vaikutus, kpl	1 875 000	1 250 000
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo, kpl	108 612 062	107 987 062
Laimentamaton osakekohtainen tulos:		
Jatkuvien toimintojen tilikauden tuloksen osakekohtainen tulos	0,00	0,01
Lopetettujen toimintojen tilikauden osakekohtainen tulos		0,00
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos	0,00	0,01
Tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos	0,00	0,01
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos:		
Jatkuvien toimintojen tilikauden tuloksen osakekohtainen tulos	0,00	0,01
Lopetettujen toimintojen tilikauden osakekohtainen tulos		0,00
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos	0,00	0,01
Tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos	0,00	0,01

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 14. - 15.

14. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2017	84 937,10
Lisäykset	54 250,52
Hankintameno 31.12.2017	139 187,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-18 289,93
Tilikauden poistot	-30 104,77
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-48 394,70
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	66 647,17
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	90 792,92

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2016	43 980,01
Lisäykset	40 957,09
Hankintameno 31.12.2016	84 937,10
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-1 496,68
Tilikauden poistot	-16 793,25
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-18 289,93
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	42 483,33
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	66 647,17

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenon lisäksi ei sisälly rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä.

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Liikearvo ¹⁾	Tavaramerkit ²⁾	Muut aineettomat hyödykkeet ³⁾	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	41 054 887,58	9 643 800,00	12 616 999,04	63 315 686,62
Hankintameno 31.12.2017	41 054 887,58	9 643 800,00	12 616 999,04	63 315 686,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-39 401 857,14	-3 519 030,44	-12 616 999,04	-55 537 886,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-39 401 857,14	-3 519 030,44	-12 616 999,04	-55 537 886,62
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	1 653 030,44	6 124 769,56	0,00	7 777 800,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 653 030,44	6 124 769,56	0,00	7 777 800,00

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 15.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Liikearvo ¹⁾	Tavaramerkit ²⁾	Muut aineettomat hyödykkeet ³⁾	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	41 054 887,58	9 643 800,00	12 616 999,04	63 315 686,62
Hankintameno 31.12.2016	41 054 887,58	9 643 800,00	12 616 999,04	63 315 686,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-39 401 857,14	-3 519 030,44	-12 616 999,04	-55 537 886,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-39 401 857,14	-3 519 030,44	-12 616 999,04	-55 537 886,62
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	1 653 030,44	6 124 769,56	0,00	7 777 800,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 653 030,44	6 124 769,56	0,00	7 777 800,00

¹⁾ Liikearvoista ei ole tehty poistoja 1.1.2004 alkaen.

²⁾ Tavaramerkit testataan vuosittain arvonalentumisen varalta (rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, tavaramerkin vahva tunnettuus tukee johdon käsitystä siitä, että tavaramerkki vaikuttaa rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan).

³⁾ Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät IT-ohjelmistoja sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja asiakassuhteita, asiakaslistoja, tilauskannan, kilpailukieltosopimuksia ja muita sopimuksia.

Liikearvojen ja muiden taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus

Raportointirakenteessa on kaksi rahavirtaa tuottavaa yksikköä; valmennusliiketoiminta, mihin suurin osa alkuperäisestä liikearvosta oli kohdistettu, sekä muut liiketoiminnot, joille kohdistettu liikearvo on vähäisempi. Valmennusliiketoimintaan kohdistettu liikearvo on kirjattu alas vuoden 2014 aikana.

Arvonalentumistestausta varten liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen tavaramerkkien kirjanpitoarvot on kohdistettu valmennusliiketoimintaan. Tavaramerkin vahva tunnettuus tukee johdon käsitystä siitä, että tavaramerkki vaikuttaa rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Arvonalennustestaus on suoritettu 31.12.2017.

Liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvot jakaantuivat seuraavasti:

	2017	2016
Liikearvo jaettuna rahavirtaa tuottaville yksiköille:		
Muut liiketoiminnot	1 653 030,44	1 653 030,44
Tavaramerkit jaettuna rahavirtaa tuottaville yksiköille:		
Valmennusliiketoiminta	6 124 769,56	6 124 769,56
yhteensä	7 777 800,00	7 777 800,00

Arvonalentumistappioiden kohdistaminen ja kirjaaminen

Tilikausien 2016 ja 2017 aikana tehtyjen liikearvotestien perusteella alaskirjauksille ei ole ollut tarvetta. Yhtiön markkina-arvo 31.12.2017 oli 10,6 milj. euroa (31.12.2016 13,9 milj. euroa).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 15.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Trainers' House tarkistaa vuosittain tai tarvittaessa useammin, etteivät liikearvon ja tavaramerkkien tasearvot ylitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, joiden tärkeimmät olettamukset ovat liikevaihdon suunniteltu kehitys sekä toiminnasta saavutettava kate.

Trainers' Housen strategian tavoitteena on kääntää yhtiö kannattavaan kasvuun. Trainers' House vahvistaa edelleen muutosyhtiöpositiota ja keskittyy palveluihin, joiden tarkoituksena on tukea asiakkaita keskeisten muutoshankkeiden ja arjen tekemisen paremmassa toteutamisessa.

Laskelmassa käytetyn ennusteen arviot liikevaihdon kehityksestä perustuvat johdon hyväksymään kuluvaan vuoden budjettiin ja sekä sen jälkeisten neljän vuoden ennusteisiin. Vaikean toimintaympäristön takia liiketoiminnan ennustaminen on ollut lähihistoriassa vaikeaa. Yhtiö varautuu siihen, että ennustettavuus jatkuu epävarmana myös vuonna 2018.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat ovat seuraavat:

- Liikevaihdon kehitystä arvioitaessa on pyritty arvioimaan yrityssaneerauksen mahdollinen vaikutus.
- Ennustettu kate perustuu 2018 budjettiin ja 2017 ja sitä ennen toteutuneisiin vertailukelpoisin katteisiin. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 2 % kasvutekijää.
- Diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät riskit. Diskonttokoron keskeiset komponentit ovat riskitön korkotaso, markkinariskipreemio sekä toimialakohtainen betakerroin. Korostuneen riskitilanteen pohjalta käytetty diskonttokorko on 10,2 % (8,8 % vuonna 2016).

Yllä mainittuja muuttujia on käytetty kummassakin rahavirtaa tuottavassa yksikössä.

31.12.2017 konsernin taseessa oli liikearvoa 1,7 milj. euroa ja tavaramerkkejä 6,1 milj. euroa. Tilikauden 2017 aikana ei ole tehty arvonalennuskirjauksia. Mahdollinen negatiivinen kehitys johtaa alaskirjauksiin.

KESKEISTEN OLETUSTEN HERKKYYSANALYYSIT

81,8 % käyttöarvosta syntyy terminaaliyksiköillä kun jakson kasvuksi on määritetty 2 %. Käyttöarvolle on tehty herkkyyssanalyysi testaamalla keskeisiä oletuksia, joita ovat kasvu, kannattavuus, loppuarvon kasvuvauhti ja WACC. Näille laskettiin arvot, joilla käyttöarvo laskisi alle kirjanpitoarvon.

Valmennusliiketoiminnan osalta arvon alentumistappion kirjaamiseen syntyisi tarve mikäli

- kasvu jäisi pysyvästi alle -4 % tason.
- kate jäisi pysyvästi alle 4 % tason.
- WACC nousisi pysyvästi 18,5 % tasoa (pretax) korkeammaksi.
- ennustejakson jälkeinen kasvu jäisi alle -6,1 % tason.

Muiden liiketoimintojen osalta arvon alentumistappion kirjaamiseen syntyisi tarve mikäli

- kasvu jäisi pysyvästi alle -23 % tason.
- kate jäisi pysyvästi alle 2 % tason.
- WACC nousisi pysyvästi yli 72 % tasoa (pretax) korkeammaksi.
- ennustejakson jälkeinen kasvu jäisi alle -46,0 % tason.

Skenaariot ovat hypoteettisia ja niitä ei pidä tulkita todennäköisinä toteutumisvaihtoehtoina.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 16. - 18.

16. MUUT RAHOITUSVARAT

MUUT RAHOITUSVARAT - TASE-ERÄÄN SISÄLTYVÄT SEURAAVAT RAHOITUSVARAT:

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATUT RAHOITUSVARAT	2017	2016
Kirjanpitoarvo 1.1.		5 832,27
Tulosvaikutteisesti kirjattu käyvän arvon muutos		2 681,65
Osakkeiden myynti		-8 513,92
Kirjanpitoarvo 31.12.		0,00

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisälsivät noteerattuja osakkeita, jotka oli luokiteltu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tähän ryhmään. Konserni luopui osakkeista tilikauden 2016 aikana.

Käyvän arvon määrittämisperiaatteet on esitetty liitetietojen kohdassa 28 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Tilikausien 2016 tai 2017 aikana konserni ei ole luokitellut rahoitusvaroja uudelleen.

17. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Konsernissa ei ole ollut pitkäaikaisia saamisia tilikausien 2016 tai 2017 aikana.

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET VUODEN 2017 AIKANA

LASKENNALLISET VEROSAAMISET	1.1.2017	Kirjattu tulos - laskelmaan	31.12.2017
Vahvistetut tappiot	179 198,86	-162 903,85	16 295,01
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	179 198,86	-162 903,85	16 295,01

LASKENNALLISET VEROVELAT	1.1.2017	Kirjattu tulos- laskelmaan	31.12.2017
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen			
käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	1 224 953,91		1 224 953,91
Laskennalliset verovelat yhteensä	1 224 953,91		1 224 953,91

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 18. - 20.

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOKSET VUODEN 2016 AIKANA

LASKENNALLISET VEROSAAMISET	1.1.2016	Kirjattu tulos - laskelmaan	31.12.2016
Vahvistetut tappiot	385 929,87	-206 731,01	179 198,86
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	385 929,87	-206 731,01	179 198,86

LASKENNALLISET VEROVELAT	1.1.2016	Kirjattu tulos - laskelmaan	31.12.2016
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostaminen			
käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	1 224 953,91		1 224 953,91
Laskennalliset verovelat yhteensä	1 224 953,91		1 224 953,91

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitusta aiheettomiin oikeuksiin kirjatusta tavaramerkistä on kirjattu laskennallista verovelkaa konsernitaseeseen.

Konsernilla oli tilikauden 2017 lopussa vahvistettuja tappioita Suomessa 6,9 milj. euroa (vuoden 2016 lopussa 7,5 milj. euroa). Tappiot vanhenevat vuosien 2019-2025 aikana. Konsernissa ei ole kirjattu taseeseen laskennallista verosaamista tilikausien 2016 tai 2017 aikana johtuen Trainers' Housen yrityssaneerauksesta, tappioiden hyödynnettävyyteen liittyvästä epävarmuudesta sekä liiketoiminnan ennustamisen vaikeudesta konsernin vaikean toimintaympäristön takia.

31.12.2017 konsernitase sisältää aikaisempien vuosien vahvistetuista tappioista kirjattuja verosaamisia yhteensä 16.295,01 euroa.

Konsernilla on vahvistettuja tappioita myös Saksassa ja Ruotsissa, joita ei ole otettu huomioon laskennallisen verosaamisen kirjaamisessa.

19. VAIHTO-OMAISUUS	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	5 043,32	5 494,12
Vaihto-omaisuus muodostuu kirjavarastosta.		
20. MYyntISAAMISET JA MUUT SAAMISET	2017	2016
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	1 321 531,57	1 000 148,98
Lainasaamiset	13 800,00	
Muut saamiset		
Vuokravakuudet toimitiloista	58 485,58	56 685,58
Muut saamiset	47 617,59	7 182,93
Siirtosaamiset		
Henkilöstökulut	12 077,98	12 506,49
Muut siirtosaamiset	32 038,90	57 366,73
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 485 551,62	1 133 890,71

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 20. - 21.

Luottotappio kirjataan kun saaminen on menetetty lopullisesti esimerkiksi asiakkaan konkurssin myötä. Tilikausien 2016 ja 2017 aikana konsernissa ei ole kirjattu toteutuneita luottotappioita.

Konsernissa kirjataan arvonalentumistappiovaraus yli 90 päivää erääntyneistä saamisista, joihin ei ole saatu maksusitoumusta asiakkaalta.

Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 28.

MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA JA ARVONALENTUMISTAPPIOKSI KIRJATUT ERÄT

	2017	Arvon- alentumis- tappiot	Netto 2017	2016	Arvon- alentumis- tappiot	Netto 2016
Erääntymättömät	920 578,76	-2 687,70	917 891,06	732 944,67		732 944,67
Erääntyneet						
Alle 30 päivää	390 695,53	-2 687,70	388 007,83	244 485,17		244 485,17
30-60 päivää	8 435,10	-2 687,70	5 747,40	1 535,12		1 535,12
61-90 päivää	15 183,18	-5 297,90	9 885,28	9 739,23		9 739,23
yli 90 päivää	16 804,06	-16 804,06	0,00	13 974,39	-2 529,60	11 444,79
Yhteensä	1 351 696,63	-30 165,06	1 321 531,57	1 002 678,58	-2 529,60	1 000 148,98

LYHYTAIKAISET SAAMISET JAKAUTUVAT VALUUTOITTAIN SEURAAVASTI:	2017	2016
Euro	1 485 547,52	1 133 886,61
SEK	4,10	4,10
Yhteensä	1 485 551,62	1 133 890,71

21. RAHAVARAT	2017	2016
Käteinen raha ja pankkitilit	2 012 600,10	2 787 646,98

Tasearvot vastaavat parhaiten luottoriskin enimmäismäärä tapauksessa, jossa toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Rahavaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Rahavaroihin sisältyvien sijoitustodistuksien käyvät arvot on esitetty liitetiedoissa 28.

RAHAVIRTUALASKELMAN MUKAISET RAHAVARAT MUODOSTUVAT SEURAAVASTI:	2017	2016
Käteinen raha ja pankkitilit	2 012 600,10	2 787 646,98

Rahavirtalaskelmassa rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN-
PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 22.

22. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	Osakkeiden lukumäärä kpl	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2015	106 737 062	880 743,59	215 703,18	34 969 775,76	36 066 222,53
Tappioiden kattaminen ylikurssi- ja SVOP-rahastosta			-215 703,18	-34 969 775,76	-35 185 478,94
31.12.2016	106 737 062	880 743,59	0,00	0,00	880 743,59
31.12.2017	106 737 062	880 743,59	0,00	0,00	880 743,59

Trainers' House Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeilla ei ole enimmäismäärää. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yrityssaneerausmenettely

Trainers' House Oyj jätti 12.12.2014 yrityssaneerashakemuksen Espoon käräjäoikeudelle. Käräjäoikeus vahvisti saneerausohjelman 2.9.2015. Saneerausohjelma vahvistettiin 3.6.2015 käräjäoikeuteen jätetyn saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesti. Yrityssaneerausohjelman seurauksena konsernin ulkopuolisen velan määrä aleni noin 9,1 milj. eurosta noin 2,5 milj. euroon. Saneerausohjelman vaikutukset konsernin velkoihin esitetään liitetiedoissa 25 Rahoitusvelat ja 26 Ostovelat ja muut velat.

Saneerausohjelman määräyksen toteuttamiseksi yhtiön hallitus päätti 2.11.2015 saneerausvelkojille suunnatusta osakeannista yhtiökokouksen 9.7.2015 antaman valtuutuksen perusteella.

Uudet osakkeet annettiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen yhtiön normaalilla etusija-asemalla oleville saneerausvelkojille. Merkintäaika alkoi 9.11.2015 ja päättyi 11.11.2015.

Suunnatussa annissa saneerausvelkojat merkitsivät yhteensä 38.720.358 kpl yhtiön uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 0,08 euroa / osake ja se maksettiin kokonaisuudessaan kuittaamalla saneerausvelkojalla oleva saneerausvelka merkintähintaa vastaan. Osakeannin seurauksena yhtiön velkojen määrä väheni siten yhteensä 3.097.628,61 eurolla.

Osakeannin seurauksena yhtiön osakkeiden määrä kasvoi yhteensä 106.737.062 osakkeeseen. Merkintähinta kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Osakeannilla ei ollut vaikutuksia yhtiön osakepääomaan.

Uudet osakkeet, yhteensä 38.720.358 kappaletta, merkittiin kaupparekisteriin 8.12.2015. Jokaisella osakkeella on yksi ääni ja uudet osakkeet tuottavat kaikin osin yhtäläiset oikeudet olemassa olevien osakkeiden kanssa. Kaupankäynti uusilla osakkeilla alkoi Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsinki) 10.12.2015.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset:**Osakepääoma**

Osakepääomaan merkitään osakeantien yhteydessä saatu osakkeiden merkintähinta siltä osin kuin merkintähintaa ei osakeantipäätöksessä ole päätetty kirjattavaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Ylikurssirahasto

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyn ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Trainers' House Oyj:n yhtiökokouksen 23.3.2016 päätöksen mukaisesti ylikurssirahastoa alennettiin 215.703,18 eurolla emoyhtiön tappioiden kattamiseksi.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon.

31.12.2007 Trainers' House Oy sulautui Trainers' House Oyj:hen (entinen Satama Interactive Oyj) absorptiosulautumisen kautta, jolloin vanhan Trainers' Housen osakkeenomistajat saivat sulautumisvastikkeena 33.340.567 uutta Trainers' House Oyj:n osaketta. Osakkeiden hintana, 40,0 milj. euroa, käytettiin sulautumisen täytäntöönpanopäivän päätöskurssia, 1,20 euroa per osake. Trainers' House Oyj:n osakepääomaa ei sulautumisen yhteydessä korotettu. Oman pääoman lisäys merkittiin kokonaisuudessaan SVOP-rahastoon. Sulautumisvastikkeena annetut osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 31.12.2007.

Yrityssaneerausmenettelyn mukaisessa suunnatussa annissa marraskuussa 2015 saneerausvelkojat merkitsivät yhteensä 38.720.358 kpl yhtiön uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 0,08 euroa / osake ja se maksettiin kokonaisuudessaan kuittaamalla saneerausvelkajalla oleva saneerausvelka merkintähintaa vastaan. Merkintähinta 3.097.628,61 euroa kirjattiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Trainers' House Oyj:n yhtiökokouksen 23.3.2016 päätöksen mukaisesti ylikurssirahastoa alennettiin 34.969.775,76 eurolla emoyhtiön tappioiden kattamiseksi.

Oman pääoman ehtoinen laina

Trainers' House Oyj laski 15.1.2010 liikkeeseen 5,0 milj. euron kotimaisen hybridilainan (oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Hybridilainasta on kirjattu korkoa 1,0 milj. euroa omaan pääomaan.

Yhtiö teki tammikuussa 2014 hybridilainan haltijoille tarjouksen, jossa tarjottiin mahdollisuutta vaihtaa hybridilaina matalakorkoiseen ns. juniorilainaan, joka on etusijaltaan seniorilainaan nähden toissijainen lainainstrumentti, jonka keskeiset ehdot ovat samat kuin pääomalainan ehdot. Yhtiön rahoittajat, jotka edustavat yhteensä noin 4,1 milj. euroa hybridilainan pääomasta, hyväksyivät tarjouksen.

Yhtiö sopi mahdollisuudesta konvertoida enintään 2,0 milj. euroa juniorilainainstrumenttien pääomasta osakeyhtiölain mukaisiksi pääomalainoiksi. Vuoden 2014 aikana konvertointi toteutettiin täysimääräisenä. Vahvistetun saneerausohjelman mukaisesti näille 2,0 milj. euron viimesijaisille veloille ei makseta suorituksia. Viimesijaisten lainojen leikkaukset on kirjattu tulosvaikutteisesti vuoden 2015 rahoitustuottoihin.

Vahvistetun saneerausohjelman mukaisesti yhtiön juniori- ja hybridilainojen kertyneet korot leikattiin kokonaan ja jäljelle jäänyt noin 3,0 milj. euron lainapääoma konvertoitiin kokonaisuudessaan yhtiön osakkeiksi siten, että uuden osakkeen merkintähinta oli 0,08 euroa / osake. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 8.12.2015.

Osingot

Yrityssaneeraus estää osingonjaon saneerausohjelman päättymiseen asti. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2017 ei jaeta osinkoa. Osinkoa ei jaettu myöskään vuodelta 2016.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 23.

23. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Optio-oikeuksia annetaan konsernin avainhenkilöille osana kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optiot antavat oikeuden merkitä konsernin osakkeita optioehtojen mukaan määritellyn merkintähintaan. Optio-oikeudet ovat vapaasti siirrettävissä, kun osakemerkinnän aika niiden osalta on alkanut. Optiot menetetään henkilön lähtiessä yrityksestä ennen merkintäajan alkamista. Optio-oikeuksien perusteella merkittyjen osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakeoikeudet alkavat kun osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin.

2013A, 2013B ja 2013C

Yhtiön hallitus päätti 5.8.2013 ottaa käyttöön uuden optio-ohjelman yhtiökokouksen 21.3.2012 antaman valtuutuksen perusteella. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 7.500.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 7.500.000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013A ja optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.1.2015 – 1.1.2018. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013B ja optioiden merkintäaika on 1.1.2016 – 1.1.2018. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013C ja optioiden merkintäaika on 1.1.2017 – 1.1.2018. Kunkin optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta on 0,09 euroa. Optioita on jaettu henkilöstölle yhteensä 5,0 milj. kappaletta. Optioita ei ole toteutettu. Optioista ei ole kirjattu kuluja tilikaudelle 2017 (23.457,54 euroa vuonna 2016).

2013D

Yhtiön hallitus päätti 18.12.2013 ottaa käyttöön uuden optio-ohjelman yhtiökokouksen 21.3.2012 antaman valtuutuksen perusteella. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 5.250.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 5.250.000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeudet merkitään tunnuksella 2013D. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.1.2018 – 31.12.2018 ja kunkin optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta on 0,06 euroa. Optio-ohjelman ehtojen mukaan osingot, pääomanpalautukset ja määritellyt muut erät vähennetään merkintähinnasta. Kaikki optiot on jaettu henkilöstölle tilikauden 2016 aikana. Optioista on kirjattu kuluja tilikaudelle 2017 71.812,47 euroa (71.222,23 euroa vuonna 2016).

Voimassa olevien optiojärjestelyiden keskeiset ehdot on esitetty alla olevissa taulukoissa:

OSAKEPERUSTEISET OPTIOT	Optio-ohjelma 2013A	Optio-ohjelma 2013B	Optio-ohjelma 2013C
Myöntämispäivä	29.10.13	29.10.13	29.10.13
Myönnettyjen instrumenttien määrä, kpl	1 670 000	1 670 000	1 660 000
Merkintähinta (EUR)	0,09	0,09	0,09
Osakehintaa myöntämishetkellä (EUR)	0,06	0,06	0,06
Merkintäaika	1.1.15 - 1.1.18	1.1.16 - 1.1.18	1.1.17 - 1.1.18
Odotettu volatilitaetti	140,68 %	140,68 %	140,68 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	4,2	4,2	4,2
Riskiton korko	1,95 %	1,95 %	1,95 %
Odotetut osingot (osinkotuotto)	0 %	0 %	0 %
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	10 %	10 %	10 %
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo yhteensä	74 590,36	74 590,36	74 143,71

OSAKEPERUSTEISET OPTIOT	Optio-ohjelma 2013D
Myöntämispäivä	4.1.16
Myönnettyjen instrumenttien määrä, kpl	5 250 000
Merkintähinta (EUR)	0,06
Osakehintaa myöntämishetkellä (EUR)	0,09
Merkintäaika	1.1.18 - 31.12.18
Odotettu volatilitaetti	17,05 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuosina)	3,0
Riskiton korko	0,77 %
Odotetut osingot (osinkotuotto)	0 %
Odotetut henkilöstövähennykset (myöntämispäivänä)	15 %
Myöntämispäivänä määritetty instrumentin käypä arvo yhteensä	143 231,45

Oikeuden syntymisehdot: työsuhteen voimassaolo merkintäajan alkaessa

Toteutus: osakkeina

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 23. - 24.

Konserni käyttää käyvän arvon määrittämiseksi Black-Scholes -mallia. Odotettavissa oleva volatilitteetti on määritetty emoyhtiön osakkeen toteutuneen kurssikehityksen perusteella. Historiallinen volatilitteetti on laskettu painotettuna keskimääräiselle optioiden voimassaoloajalle.

Osakkeiden käypä arvo niissä optiojärjestelyissä, joiden perusteella myönnetään osakkeita, on perustunut noteerattuun osakehintaan. Osinkomaksuja ei odotettu, jolloin optioiden käyvän arvon laskennassa ei myöskään otettu huomioon osinkoja.

Ulkona olevien optioiden tilikauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat ovat seuraavat:

	2017		2016	
	Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa / osake	Optioiden määrät	Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa / osake	Optioiden määrät
Tilikauden alussa ulkona olleet optiot	0,08	10 250 000	0,09	5 000 000
Myönnettyt uudet optiot			0,06	5 250 000
Tilikauden lopussa ulkona olevat optiot	0,06	10 250 000	0,08	10 250 000
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0,09	5 000 000	0,09	3 340 000

Tilikausien 2016 tai 2017 aikana ei ole ollut toteutettuja optioita.

Tilikauden lopussa ulkona olevista osakeoptioista esitetetään seuraavassa optioiden toteutushinnan vaihteluväli ja sopimuksen mukaisen jäljellä olevan voimassaoloajan painotettu keskiarvo.

	Toteutushinta (EUR)	Voimassaolo- aika (vuosia)	Osakkaiden määrä (kpl)
2017	0,06 - 0,09	0,5	10 250 000
2016	0,06 - 0,09	1,0	10 250 000

24. VARAUKSET	2017	2016
Varaukset 1.1.	170 139,43	221 131,21
Käytetyt varaukset	-32 191,94	-50 991,78
Varaukset 31.12.	137 947,49	170 139,43

Uudelleenjärjestelyvaraus

Yrityssaneerausmenettelyyn liittyen konsernissa tehtiin kesäkuussa 2015 174.600 euron uudelleenjärjestelyvaraus. Varaus on käytetty kokonaisuudessaan toteutuneisiin kuluihin tilikausien 2015-2017 aikana.

Sopeuttaakseen resurssit vastaamaan vallitsevaa markkinatilannetta konserni kävi maaliskuussa 2009 yt-neuvottelut. Yt-neuvottelujen yhteydessä konserni lopetti pienten, strategian toteutumisen suhteen merkityksettömien ulkomaisten yksiköiden liiketoiminnot Düsseldorfissa, Tukholmassa ja Pietarissa. Juridisesti Saksan ja Ruotsin yhtiöt ovat vielä olemassa. Henkilöstön vähennyksistä ja ulkomaisten toimipisteiden lopettamisesta aiheutuviin kuluihin tehtiin 1,4 milj. euron uudelleenjärjestelyvaraus. Uudelleenjärjestelyvarausta on tilikausien 2009-2017 aikana käytetty toteutuneisiin kuluihin 1,0 milj. euroa ja sitä on purettu tulosvaikutteisesti 0,2 milj. euroa. Varausta oli tilikauden 2017 päättyessä jäljellä 137.947,49 euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN-
PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 25.

25. RAHOITUSVELAT	2017	2016
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Muut lainat	115 087,84	115 087,84
Yrityssaneerausvelat		
Pankkilaina	214 398,11	651 030,03
Pitkäaikaiset yhteensä	329 485,95	766 117,87
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Yrityssaneerausvelat		
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	444 467,68	444 467,68
Lyhytaikaiset yhteensä	444 467,68	444 467,68

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 28 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Trainers' House Oyj jätti 12.12.2014 yrityssaneeraushakemuksen Espoon käräjäoikeudelle. Käräjäoikeus vahvisti saneerausohjelman 2.9.2015. Saneerausohjelma vahvistettiin 3.6.2015 käräjäoikeuteen jätetyn saneerausohjelmaehdotuksen mukaisesti. Yrityssaneerausohjelman seurauksena konsernin ulkopuolisen velan määrä aleni noin 9,1 milj. eurosta noin 2,5 milj. euroon.

Saneerausohjelman keskeinen sisältö oli:

- Yhtiö suorittaa täysimääräisesti kaikki vakuusvelat ja normaalilla etusija-asemalla olevat velat noin neljän vuoden maksuajan kuluessa.
- Yhtiön juniori- ja hybridilainojen kertyneet korot leikataan kokonaan ja jäljelle jäävä noin 3,0 milj. euron lainapääoma konvertoidaan kokonaisuudessaan osakkeiksi siten, että uuden osakkeen merkintähinta on 0,08 euroa / osake.
- Ainoastaan yhtiön viimesijaiset velat, joiden määrä oli noin 3,1 milj. euroa, leikataan velkajärjestelyssä kokonaan.

Seniorilaina = vakuudellinen pankkilaina

Trainers' House Oyj:n ja Satama Interactive Oyj:n sulautumisen yhteydessä solmitusta 40 milj. euron lainasopimuksesta tilikauden 2014 päättyessä jäljellä ollut pääoma 1,7 milj. euroa on kokonaisuudessaan saneerausvelkaa. Yhtiö suorittaa täysimääräisesti jäljellä olevan velan noin 4 vuoden maksuajan kuluessa.

Vakuusvelalle suoritetaan korkoa menettelyn alkamispäivästä 28.1.2015 lukien 12 kk:n euribor-korkoa vastaava määrä lisättynä 2,75 prosentin marginaalilla. Edellä mainittua korkoa suoritettiin alkuperäisten velkaehtojen sijasta myös ajalta 1.1.-28.1.2015. Ensimmäisen korkojakson 1.1.-31.12.2015 korko määräytyi 1.1.2015 noteeratun 12 kk euribor-koron mukaan ja korko oli 3,073 %. Toisen korkojakson 1.1.-31.12.2016 korko määräytyi 1.1.2016 noteeratun 12 kk euribor-koron mukaan ja korko oli 2,810 %. Kolmannen korkojakson 1.1.-31.12.2017 korko määräytyi 1.1.2017 noteeratun 12 kk euribor-koron mukaan ja korko oli 2,667 %. Saneerausohjelman mukaisesti lyhennykset maksetaan kaksi kertaa vuodessa. Tilikauden päättyessä lainaa on jäljellä 0,7 milj. euroa.

Pääomalainat

Yhtiö laski liikkeelle uuden matalakorkoisen noin 1,2 milj. euron pääomalainan vuosien 2013 ja 2014 aikana. Yhtiön merkittävät omistajat ja avainhenkilöt sitoutuivat merkitsemään lainan. Vahvistetun yrityssaneerausohjelman mukaisesti yhtiölle ennen 12.12.2014 annetut pääomalainaosuudet noin 1,0 milj. euroa ovat saneerausvelkoja eikä niille makseta suorituksia. 12.12.2014 jälkeen yhtiölle annetut pääomalainaosuudet 0,1 milj. euroa eivät ole velkajärjestelyn kohteena ja niiden lainaehdot pysyvät ennallaan.

Pääomalainan korko on 31.12.2016 saakka 3,0 %. Korko pääomitetaan aina vuoden lopussa. 1.1.2017 lähtien maksetaan 5,0 % kassakorkoa voitonjakokelpoisten varojen puitteissa. Pääomalaina erääntyy maksettavaksi 31.12.2018. Pääomalaina ja sille kertynyt korko ovat alisteisia vakuudelliselle pankkilainalle. Pääomalaina korkoineen voidaan maksaa takaisin vasta kun vakuudellinen pankkilaina on maksettu täysimääräisesti takaisin.

Vuoden 2016 aikana kertynyt korko 3.400,83 euroa on pääomitettu vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2017 aikana kertynyt kassakorko 5.834,31 euroa on kirjattu vuoden lopussa pitkäaikaisiin siirtovelkoihin.

Hybridi- ja juniorilainat

Trainers' House Oyj laski 15.1.2010 liikkeeseen 5,0 milj. euron kotimaisen hybridilainan (oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Hybridilainasta on kirjattu korkoa 1,0 milj. euroa omaan pääomaan. Yhtiö teki tammikuussa 2014 hybridilainan haltijoille tarjouksen, jossa tarjottiin mahdollisuutta vaihtaa hybridilaina matalakorkoiseen ns. juniorilainaan, joka oli etusijaltaan seniorilainaan nähden toissijainen lainainstrumentti, jonka keskeiset ehdot olivat samat kuin pääomalainan ehdot. Yhtiön rahoittajat, jotka edustivat yhteensä noin 4,1 milj. euroa hybridilainan pääomasta, hyväksyivät tarjouksen. Yhtiö sopi mahdollisuudesta konvertoida enintään 2,0 milj. euroa juniorilainainstrumenttien pääomasta osakeyhtiölain mukaisiksi pääomalainoiksi. Vuoden 2014 aikana konvertointi toteutettiin täysimääräisenä. Vahvistetun saneerausohjelman mukaisesti näille 2,0 milj. euron viimesijaisille veloille ei makseta suorituksia.

Vahvistetun saneerausohjelman mukaisesti yhtiön juniori- ja hybridilainojen kertyneet korot leikattiin kokonaan ja jäljelle jäänyt noin 3,0 milj. euron lainapääoma konvertoitiin kokonaisuudessaan yhtiön osakkeiksi siten, että uuden osakkeen merkintähinta oli 0,08 euroa / osake. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 8.12.2015.

Keskimääräinen korkoprosentti

Konsernin keskimääräinen korkoprosentti tilikaudella 2017 oli 3,0 % (2,8 % vuonna 2016).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 26. - 27.

26.OSTOVELAT JA MUUT VELAT	2017	2016
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Siirtovelat	5 834,31	
Yrityssaneerausvelat		
Ostovelat	26 135,00	52 270,12
Muut velat	28 698,00	57 396,00
Yhteensä	60 667,31	109 666,12
	2017	2016
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	195 734,49	137 291,59
Saadut ennakot	337 648,75	205 422,50
Muut velat	550 132,20	416 741,94
Siirtovelat		
Henkilöstökulut	483 142,22	407 382,21
Muut siirtovelat	138 358,75	912 178,80
Yrityssaneerausvelat		
Ostovelat	26 135,12	26 135,12
Muut velat	28 698,00	28 698,00
Yhteensä	1 759 849,53	2 133 850,16

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 28 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Yrityssaneerausvelat sisältävät vahvistetun saneerausmaksuohjelman mukaisesti lyhyt- ja pitkäaikaiseen velkaan jaettuna saneeraus-ostovelkoja ja julkisoikeudellisia saneerausvelkoja. Normaalilla etusija-asemalla olevat velat maksetaan kokonaisuudessaan noin neljän vuoden maksuajan kuluessa.

27. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on turvata oman ja vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuus kilpailukykyisin ehdoin sekä vähentää markkinoiden haitallisten liikkeiden vaikutusta konsernin toiminnassa.

Rahoitusriskit on jaettu neljään kategoriaan, joita ovat maksuvalmius-, korko-, valuutta- ja luottoriskit. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus. Konserni arvioi ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen.

Konsernin rahoitussopimusten mukaisten vastuiden täyttäminen edellyttää konsernin liiketoiminnan operatiivista kannattavuutta sekä kykyä tehdä oikea-aikaisesti yrityssaneerausohjelman mukaiset suoritukset. Rahoitusriskien hallinnassa keskeinen huomio kiinnittyy likviditeettiin.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja yrityssaneerausohjelman mukaisten suoritusten oikea-aikaiseen maksuun. Maksuvalmiusriskiä vähennetään riittäväillä kassavaroilla ja saatavien tehokkaalla perinnällä. Vuoden lopussa rahavarat olivat 2,0 milj. euroa (2,8 milj. euroa 31.12.2016).

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollista velkaa 0,8 milj. euroa (1,2 milj. euroa vuonna 2016). Yrityssaneerausohjelman vahvistaminen syyskuussa 2015 johti siihen, että ohjelman ehdot korvasivat pankkilainasopimuksen kaikki aikaisemmat ehdot. Myös pankkilainasopimuksen aikaisemmat kovenattiehdot lakkasivat.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHTA 27.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia, ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

31.12.2017	tasearvo	rahavirta	0-6 kk	6 kk-1 vuosi	1-2 vuotta	
Pääomalainat	115 087,84	126 756,47			126 756,47	
Ostovelat ja muut velat	745 866,69	745 866,69	745 866,69			
Yrityssaneerausvelat						
Pankkilainat	658 865,79	678 240,16	225 082,88	229 973,73	223 183,55	
Ostovelat ja muut velat	109 666,12	109 666,12	27 416,56	27 416,56	54 833,00	
31.12.2016	tasearvo	rahavirta	0-6 kk	6 kk-1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta
Pääomalainat	115 087,84	127 052,24			127 052,24	
Ostovelat ja muut velat	554 033,53	554 033,53	554 033,53			
Yrityssaneerausvelat						
Pankkilainat	1 095 497,71	1 148 082,78	227 437,82	241 297,74	456 072,55	223 274,67
Ostovelat ja muut velat	164 499,24	164 499,24	27 416,56	27 416,56	54 833,12	54 833,00

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Valuuttariski

Konserni toimii pääosin euroalueella, joten valuuttariskit ovat vähäisiä. Laskutusvaluuttana käytetään euroja. Tilinpäätöshetkellä konsernissa ei ole olennaisia valuuttamääräisiä tase-eriä.

Luottoriski

Konsernin likvidit varat on sijoitettu lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin vakavaraisiin yhteistyöpankkeihin.

Konsernilla ei ole merkittäviä saatavien luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laaja asiakaskunta ja se luotottaa vain sellaisia yrityksiä, joilla on moitteettomat luottotiedot. Konsernissa tehdään arvonalentumistappiovaraus kaikista niistä yli 90 päivää erääntyneistä saamisista, joihin ei ole saatu maksusitoumusta asiakkaalta.

Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetietojen kohdassa 20 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset. Pääomarakenteen hallinta kattaa sekä oman pääoman että korollisen vieraan pääoman.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen tai näille palautettavan pääoma määrää, tai uusien liikkeeseen laskettavien osakkeiden lukumäärää tai päättää omaisuuserien myynneistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (gearing). Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2017 lopussa -1,2 milj. euroa (-1,6 milj. euroa 31.12.2016) ja nettovelkaantumisaste oli -16,7 % (-22,2 % vuonna 2016). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka on jaettu oman pääoman määrällä. Nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettyinä rahavaroilla.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 27. - 28.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin toteutuneet gearing -tunnusluvut:

	2017	2016
Korolliset velat yhteensä	773 953,63	1 210 585,55
Rahat ja pankkisaamiset	-2 012 600,10	-2 787 646,98
Korollinen nettovelka	-1 238 646,47	-1 577 061,43
Oma pääoma	7 430 711,10	7 101 482,67
Nettovelkaantumisasaste (gearing)	-16,7 %	-22,2 %

28. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa on esitetty kunkin rahoitusvarojen ja -velkojen erän käyvät arvot ja kirjanpitoarvot, jotka vastaavat konsernitaseen arvoja.

	Liitetieto	Kirjanpito- arvo 2017	Käypä arvo 2017	Kirjanpito- arvo 2016	Käypä arvo 2016
Rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20.	1 485 551,62	1 485 551,62	1 133 890,71	1 133 890,71
Yhteensä		1 485 551,62	1 485 551,62	1 133 890,71	1 133 890,71
Rahoitusvelat					
Muut lainat	25.	115 087,84	104 397,53	115 087,84	97 223,59
Ostovelat ja muut velat	26.	1 710 850,72	1 710 850,72	2 079 017,04	2 079 017,04
Yrityssaneerausvelat					
Pankkilainat	25.	658 865,79	658 865,79	1 095 497,71	1 095 497,71
Ostovelat ja muut velat	26.	109 666,12	109 666,12	164 499,24	164 499,24
Yhteensä		2 594 470,47	2 583 780,16	3 454 101,83	3 436 237,58

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja.

Pankkilainat

Konsernin pankkilainat ovat saneerausvelkaa ja koron määräytymisperusteet on esitetty kohdassa 25 Rahoitusvelat. Konsernin pitkäaikaisen pankkilainojen kirjanpitoarvojen katsotaan vastaavan käypiä arvoja.

Muut lainat

Velkojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta raportointikauden päättymispäivänä. Kokonaiskorko muodostuu riskittömästä korosta ja yrityskohtaisesta riskipreemiosta.

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten maturiteetti huomioon ottaen.

Ostovelat ja muut velat

Ostovelkojen ja muiden velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 28. - 31.

Käyvän arvon määrittämiseen käytetyt korot:

	2017	2016
Pankkilainat	2,667 %	2,810 %
Muut lainat	10,24 %	8,80 %

29. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

	2017	2016
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Työsuhde-etuudet	71 812,47	854 679,77
Poistot	30 104,77	16 793,25
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten palautukset		-2 681,65
Laskennalliset tuloverot	162 903,85	206 731,01
Luovutustulot muista investoinneista	-249 999,98	
Luottotappiovaraus	22 286,66	-9 778,55
Yhteensä	37 107,77	1 065 743,83

30. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat.

	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	296 924,18	382 722,32
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	29 058,33	239 034,42
Yhteensä	325 982,51	621 756,74

Konserni on vuokrannut nykyiset käyttämänsä toimistotilat. Vuokrasopimusten irtisanomisajat ovat kolmesta kuuteen kuukautta.

Tilikauden 2017 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 0,4 milj. euroa (0,4 milj euroa vuonna 2016).

31. EHDOLLISET VELAT JA VARAT

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET	2017	2016
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokratakuut / vastuut	333 557,19	582 924,94

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, IFRS - KOHDAT 32. - 33.

32. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö sekä tytäryhtiöt. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen jäsenet sekä johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

KONSERNIYHTIÖT	Kotipaikka	Konsernin omistussuus	Emoyhtiön omistussuus
Emoyhtiö Trainers' House Oyj	Helsinki		
Trainers' House Kasvusysteemiosakeyhtiö	Helsinki	100 %	100 %
Ignis Oy	Helsinki	100 %	100 %
Trainers' House GmbH	Düsseldorf	100 %	100 %
Trainers' House AB	Tukholma	100 %	100 %
Satama UK Ltd	Lontoo	100 %	100 %
Trainers' House S.L.	Torrevieja	100 %	

Konserni perusti kesällä 2017 tytäryhtiön Espanjan Torreviejaan.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUKSET	2017	2016
Konsernin johtoryhmä		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	750 956,64	388 231,30
Toimitusjohtaja Arto Heimonen	407 999,75	175 547,25
Hallituksen jäsenet		
Aktan Aarne	42 000,00	42 000,00
Hyökyvaara Jarmo	18 000,00	18 000,00
Ignatius Nina	13 500,00	
Sarasvuori Jari	18 000,00	18 000,00

Trainers' House Oy:n toimitusjohtaja on Arto Heimonen. Hän omisti 31.12.2017 2.025.500 kpl Trainers' House Oy:n osakkeita (31.12.2016 25.500 kpl), joka vastaa 1,90 % yhtiön koko osakemäärästä (0,02 %). Hänellä oli kauden päättyessä 1.155.000 optiota (31.12.2016 1.155.000 optiota). Optioista 500.000 kpl raukeaa 1.1.2018. 655.000 optio-oikeuden merkintäaika on 1.1.2018-31.12.2018. Optioita ei ole toteutettu. Arto Heimonen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

Muulla yrityksen johdolla oli 31.12.2017 osakeoptioita 980.000 kpl (31.12.2016 775.000 osakeoptiota). Johdon optio-oikeuksissa on samantyyppiset ehdot kuin muun henkilökunnan optioissa. Optioiden käypä arvo on määritelty liitetiedoissa 23 Osakeperusteiset maksut kuvatuin periaattein. Optioista 420.000 kpl raukeaa 1.1.2018. 560.000 optio-oikeuden merkintäaika on 1.1.2018-31.12.2018. Optioita ei ole toteutettu.

Jari Sarasvuo ja hänen määräysvalta-yhtiönsä Causa Prima Oy omistivat 31.12.2017 39.638.111 kpl (31.12.2016 41.638.111 kpl) Trainers' House Oy:n osakkeita, joka vastaa 37,1 % (39,0 %) yhtiön koko osakemäärästä. Hänellä ei ole osakeoptioita.

Finanssivalvonta myönsi 10.6.2015 Jari Sarasvuolle ja Causa Prima Oy:lle saneerausohjelmaehdotuksessa tarkoitetun poikkeusluvan arvopaperimarkkinalain mukaisen pakollisen ostotarjouksen tekemisestä, joka näille syntyi, kun saneerausohjelmaehdotuksen mukainen velkakonversio toteutettiin marraskuussa 2015. Poikkeuslupa koski 30 prosentin tarjousvelvollisuusrajan ylitystä.

Yhtiöllä on kolme maksuperusteista lisäeläkevakuutusta, joissa vakuutettuna on Jari Sarasvuo. Rahasto-optimin eläkevakuutuksesta ei ole maksettu tilikauden 2016 tai 2017 aikana vakuutusmaksuja kuten ei myöskään Yritysoptimin eläkevakuutuksesta. Vakuutuksista ei ole aiheutunut kuluja. Eläkeaja kaikki vakuutukset mukaanlukien alkaa 1.7.2020 ja päättyy 30.6.2045. Vakuutuksiin liittyy myös henkivakuutus.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajille tai hallituksen jäsenille ei ole myönnetty lainoja.

Konserni harjoittaa liiketoimintaa hallituksen jäsenen Jari Sarasvuon määräysvalta-yhtiöiden Stronghold Suksee Oy:n, Causa Prima Oy:n ja Hannoa Oy:n kanssa.

Konsernin liiketoimintaan kuuluvat digitaaliset valmennustuotteet toteutetaan yhteistyössä Stronghold Suksee Oy:n kanssa. Yhteistyöhön kuuluu myös määräysvalta-yhtiöiltä ostetut ja niille myydyt sisältömarkkinointi- ja valmennuspalvelut. Liiketoiminta on toteutettu tavallomaisiin kaupallisiin ehtoihin.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

	2017	2016
Myynnit	79 324,19	28 793,40
Ostot	112 717,73	74 669,78
Saamiset 31.12.	3 019,40	0,00
Velat 31.12.	26 063,56	1 250,31

33. RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konserni perustaa keväällä 2018 uuden yksikön Turkuun. Toiminta on tarkoitus käynnistää 19.3.2018. Toiminnan laajentaminen on osa Trainers' House -konsernin kasvustrategiaa.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS	LIITETIETO	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
LIIVEVAIHTO	1.	6 751 608,20	6 744 198,02
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	250 554,14	554,16
Kulut:			
Materiaalit ja palvelut	3.	-1 253 482,10	-1 335 103,56
Henkilöstökulut	4.	-3 325 000,18	-3 331 659,28
Poistot ja arvonalentumiset	5.	-555 622,05	-544 539,21
Liiketoiminnan muut kulut	6.	-1 562 803,59	-1 338 782,76
		-6 696 907,92	-6 550 084,81
LIIVEVOITTO		305 254,42	194 667,37
Rahoitustuotot ja -kulut	8.	-45 948,31	5 499 191,16
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		259 306,11	5 693 858,53
TILIKAUDEN VOITTO		259 306,11	5 693 858,53

EMOYHTIÖN TASE, FAS

EMOYHTIÖN TASE, FAS	LIITETIETO	31.12.2017	31.12.2016
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9.	5 233 481,19	5 761 227,15
Aineelliset hyödykkeet	9.	47 579,82	66 647,17
Sijoitukset	10.		
Sijoitukset tytäryhtiöissä		8 000,00	8 000,00
		5 289 061,01	5 835 874,32
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	11.	5 043,32	5 494,12
Pitkäaikaiset saamiset	12.	2 144 182,95	2 144 182,95
Lyhytaikaiset saamiset	12.	1 737 495,06	1 097 897,69
Rahat ja pankkisaamiset		1 894 018,38	2 716 104,44
		5 780 739,71	5 963 679,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ		11 069 800,72	11 799 553,52
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13.		
Osakepääoma		880 743,59	880 743,59
Kertyneet voittovarot		4 785 374,80	-908 483,73
Tilikauden voitto		259 306,11	5 693 858,53
		5 925 424,50	5 666 118,39
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	15.	2 354 822,29	2 848 288,78
Lyhytaikainen vieras pääoma	15.	2 789 553,93	3 285 146,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		11 069 800,72	11 799 553,52

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA, FAS

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

FAS

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA:		
Voitto ennen veroja	259 306,11	5 693 858,53
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	555 622,05	544 539,21
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten palautukset	10 000,00	-5 524 665,13
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua		760 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	35 948,31	25 473,97
Luovutustulot sijoituksista	-249 999,98	
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	610 876,49	1 499 206,58
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-) / vähennys(+)	-956 085,20	744 140,53
Vaihto-omaisuuden lisäys(-) / vähennys(+)	450,80	4 359,13
Lyhyt- ja pitkäaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/ vähennys(-)	-555 495,97	-511 739,19
Konsernitilin muutos	300 127,26	13 149,91
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-600 126,62	1 749 116,96
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-27 767,11	-55 828,29
Saadut korot liiketoiminnasta	51,61	20 424,60
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-627 842,12	1 713 713,27

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-8 808,74	-40 957,09
Luovutustulot sijoituksista	258 513,90	
Tytäryhtiötransaktiot		89 414,44
Saadut osingot	518,58	210,00
Investointien rahavirta (B)	250 223,74	48 667,35
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA:		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-444 467,68	-444 467,68
Pitkäaikaisten lainojen nostot		22 500,00
Rahoituksen rahavirta (C)	-444 467,68	-421 967,68
RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) LISÄYS (+) / VÄHENNYS (-)	-822 086,06	1 340 412,94
Rahavarat tilikauden alussa	2 716 104,44	1 375 691,50
Rahavarat tilikauden lopussa	1 894 018,38	2 716 104,44

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin emoyhtiö Trainers' House Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Tekniikantie 14, 02150 Espoo.

Trainers' House Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomessa voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti. Suomen lainsäädäntö perustuu Euroopan Unionin 4. ja 7. direktiivien määräyksiin.

Trainers' House Oyj hakeutui yrityssaneeraukseen 12.12.2014 jättämällä saneeraushakemuksen Espoon kärjäoikeudelle. Espoon kärjäoikeus antoi päätöksen yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta 28.1.2015. Kärjäoikeus vahvisti saneerausohjelman 2.9.2015. Yrityssaneerausohjelman toteuttaminen on jatkunut hyvässä yhteistyössä sidosryhmien kanssa tilikausien 2016 ja 2017 aikana. Yrityssaneerausta käsitellään tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa "Yrityssaneerausmenettely".

ARVOSTUSPERIAATTEET

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden omaisuuserät on merkitty taseeseen välittömien hankintamenojen mukaisina vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeiden käyttöönottoisuuden alusta. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Fuusioaktiiva	20 vuotta
IT-ohjelmistojen käyttöoikeudet	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	
IT-laitteistot	2 vuotta
Konttorikalusto	5 vuotta

Fuusioaktiiva on syntynyt Trainers' House Oy:n sulautumisesta Trainers' House Oyj:hen 31.12.2007. Fuusioaktiiva on aktivoitu ja sen poisto aika on 20 vuotta. Poistoajan määrittäminen perustuu Trainers' House Oy:n hankinnan strategiseen tärkeyteen. Yhtiön kassavirta muodostaa tulevaisuudessa suurimman osan yhdistyneen yhtiön kassavirrasta. Lisäksi yhtiötä hankittaessa yhtenä arvonnäytteen perustana käytettiin ns. vapaan kassavirran diskonttausmenetelmää. Tällä menetelmällä yhtiön arvosta merkittävä osa muodostuu niistä laskennallisista kassavirroista, jotka syntyvät vielä 20 vuoden jälkeenkin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty muuttuvien menojen lisäksi niiden osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusvälineet on arvostettu käypään arvoon. Yhtiön muiden rahoitusvälineiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat parhaaseen tietämykseen tilinpäätöshetken käyvästä arvosta.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keskurssin mukaan.

Laskennalliset verot

Yhtiöllä on tilikausilta 2013, 2014 ja 2015 vahvistettuja tappiota yhteensä 6,1 milj. euroa, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista yhtiön taseeseen. Tappiot vanhenevat vuosien 2023-2025 aikana.

Pääomalainat

Yhtiö laski liikkeelle matalakorkoisen noin 1,2 milj. euron pääomalainan vuosien 2013 ja 2014 aikana. Yhtiön merkitävät omistajat ja avainhenkilöt sitoutuivat merkitsemään lainan. Vahvistetun yrityssaneerausohjelman mukaisesti yhtiölle ennen 12.12.2014 annetut pääomalainaosuudet noin 1,0 milj. euroa ovat saneerausvelkoja eikä niille makseta suorituksia. 12.12.2014 jälkeen yhtiölle annetut pääomalainaosuudet 0,1 milj. euroa eivät ole velkajärjestelyn kohteena ja niiden lainaehdot pysyvät ennallaan.

Pääomalainan korko on 31.12.2016 saakka 3,0 %. Korko pääomitetaan aina vuoden lopussa. 1.1.2017 lähtien maksetaan 5,0 % kassakorkoa voitonjakokelpoisten varojen puitteissa. Pääomalaina erääntyy maksettavaksi 31.12.2018. Pääomalaina ja sille kertynyt korko ovat alisteisia vakuudelliselle pankkilainalle. Pääomalaina korkoihin voidaan maksaa takaisin vasta kun vakuudellinen pankkilaina on maksettu täysimääräisesti takaisin. Vahvistetun yrityssaneerausohjelman mukaisesti pankkilainan viimeinen maksuerä suoritetaan keväällä 2019.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, FAS - KOHDAT 1. - 5.

1. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN JA MARKKINA-ALUEITTAIN

	2017	2016
Toimialoittainen jakauma		
Valmennusliiketoiminta	5 834 824,15	5 922 860,74
Konsernipalvelut	916 784,05	821 337,28
Yhteensä	6 751 608,20	6 744 198,02
Maantieteellinen jakauma		
Suomi	6 667 530,00	6 544 003,45
Muu Eurooppa	84 078,20	200 194,57
Yhteensä	6 751 608,20	6 744 198,02

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2017	2016
Luovutustulot sijoituksista	249 999,98	
Vuokratuotot	554,16	554,16
Yhteensä	250 554,14	554,16

3. MATERIAALIT JA PALVELUT	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	11 071,85	17 662,36
Varaston vähennys	450,80	4 359,13
Ulkopuoliset palvelut	1 241 959,45	1 313 082,07
Yhteensä	1 253 482,10	1 335 103,56

4. HENKILÖSTÖKULUT	2017	2016
Palkat ja palkkiot		
Hallitus	91 500,00	78 000,00
Muut palkat ja palkkiot	2 651 016,23	2 668 819,85
Eläkekulut	492 516,45	494 009,74
Muut henkilösivukulut	89 967,50	90 829,69
Yhteensä	3 325 000,18	3 331 659,28

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

Työntekijät	41	31

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden lopussa

Työntekijät	49	30

Johdon eläkesitoumukset: katso konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohta 32 Lähipiiritapahtumat.
Toimitusjohtajalle tai hallituksen jäsenille ei ole myönnetty lainoja.

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot		
Fuusioaktiiva	527 745,96	527 745,96
Aineelliset hyödykkeet	27 876,09	16 793,25
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	555 622,05	544 539,21

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, FAS - KOHDAT 6. - 8.

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	2017	2016
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	224 612,06	204 883,62
IT-kulut	194 669,75	211 066,77
Toimitiloihin liittyvät kulut	347 832,37	202 185,69
Markkinointi- ja edustuskulut	167 276,06	78 262,96
Muut kuluerät	628 413,35	642 383,72
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	1 562 803,59	1 338 782,76

7. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2017	2016
Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	47 406,00	51 730,00
Tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot		4 560,00
Muut palvelut	17 188,00	
Yhteensä	64 594,00	56 290,00

8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2017	2016
Osinkotuotot muilta	518,58	210,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yhtiöiltä		
Korkotuotot	2 243,33	15 976,96
Muilta		
Korkotuotot	51,61	4 447,64
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	2 294,94	20 424,60
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset		
Saman konsernin yhtiöt		
Arvonalentumiset	-10 000,00	-11 000,00
Arvonalentumisten palautukset		5 535 665,13
Muut		
Arvonalentumisten palautukset		3 295,42
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset yhteensä	-10 000,00	5 527 960,55
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yhtiöille	-9 580,00	-13 273,50
Muille	-29 181,83	-36 130,49
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-38 761,83	-49 403,99
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-45 948,31	5 499 191,16

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, FAS - KOHDAT 9. - 10.

9. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET	Aineettomat hyödykkeet Fuusioaktiiva	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	58 345 609,70	5 251 880,88	84 937,10	63 682 427,68
Lisäykset			8 808,74	8 808,74
Hankintameno 31.12.2017	58 345 609,70	5 251 880,88	93 745,84	63 691 236,42
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-52 584 382,55	-5 251 880,88	-18 289,93	-57 854 553,36
Tilikauden poisto	-527 745,96		-27 876,09	-555 622,05
Kertyneet poistot 31.12.2017	-53 112 128,51	-5 251 880,88	-46 166,02	-58 410 175,41
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	5 233 481,19	0,00	47 579,82	5 281 061,01
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	5 761 227,15	0,00	66 647,17	5 827 874,32
Hankintameno 1.1.2016	58 345 609,70	5 251 880,88	43 980,01	63 641 470,59
Lisäykset			40 957,09	40 957,09
Hankintameno 31.12.2016	58 345 609,70	5 251 880,88	84 937,10	63 682 427,68
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-52 056 636,59	-5 251 880,88	-1 496,68	-57 310 014,15
Tilikauden poisto	-527 745,96		-16 793,25	-544 539,21
Kertyneet poistot 31.12.2016	-52 584 382,55	-5 251 880,88	-18 289,93	-57 854 553,36
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	5 761 227,15	0,00	66 647,17	5 827 874,32
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	6 288 973,11	0,00	42 483,33	6 331 456,44

10. SIJOITUKSET	Osakkeet		Yhteensä
	Konserniyhtiöt	Muut	
Hankintameno 1.1.2017	30 625 769,06	1 384 511,33	32 010 280,39
Hankintameno 31.12.2017	30 625 769,06	1 384 511,33	32 010 280,39
Kertyneet arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset 1.1.2017	-30 617 769,06	-1 384 511,33	-32 002 280,39
Kertyneet arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset 31.12.2017	-30 617 769,06	-1 384 511,33	-32 002 280,39
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	8 000,00	0,00	8 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	8 000,00	0,00	8 000,00
Hankintameno 1.1.2016	31 550 541,46	1 393 025,25	32 943 566,71
Vähennykset	-924 772,40	-8 513,92	-933 286,32
Hankintameno 31.12.2016	30 625 769,06	1 384 511,33	32 010 280,39
Kertyneet arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset 1.1.2016	-30 617 769,06	-1 387 806,75	-32 005 575,81
Arvonalentumisten palautukset tilikaudella		3 295,42	3 295,42
Kertyneet arvonalentumiset ja arvonalentumisten palautukset 31.12.2016	-30 617 769,06	-1 384 511,33	-32 002 280,39
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	8 000,00	0,00	8 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	932 772,40	5 218,50	937 990,90

Konserniyhtiöt: katso konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohta 32 Lähipiiritapahtumat.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, FAS - KOHDAT 11. - 13.

11. VAIHTO-OMAISUUS	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	5 043,32	5 494,12
12. SAAMISET	2017	2016
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä		
Lainasaamiset	2 144 182,95	2 144 182,95
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä		
Myyntisaamiset	114 290,79	84 381,00
Muut saamiset	563 070,08	258 764,86
Siirtosaamiset	2 243,33	
Konserniyhtiöt yhteensä	679 604,20	343 145,86
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	957 393,50	643 355,93
Lainasaamiset	13 800,00	
Muut saamiset	60 107,12	62 587,63
Siirtosaamiset		
Jaksotetut henkilösivukulut	1 873,98	4 717,89
Muut siirtosaamiset	24 716,26	44 090,38
Siirtosaamiset yhteensä	26 590,24	48 808,27
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 737 495,06	1 097 897,69

13. OMA PÄÄOMA	2017	2016
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	880 743,59	880 743,59
Osakepääoma 31.12	880 743,59	880 743,59
Ylikurssirahasto 1.1.		494 539,16
Tappioiden kattaminen ylikurssirahastosta 23.3.2016		-494 539,16
Ylikurssirahasto 31.12.		0,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	880 743,59	880 743,59
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.		36 461 365,15
Tappioiden kattaminen SVOP-rahastosta 23.3.2016		-36 461 365,15
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.		0,00
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 1.1.	4 785 374,80	-37 864 388,04
Tilikauden tulos	259 306,11	5 693 858,53
Tappioiden kattaminen ylikurssirahastosta 23.3.2016		494 539,16
Tappioiden kattaminen SVOP-rahastosta 23.3.2016		36 461 365,15
Kertyneet voittovarot 31.12.	5 044 680,91	4 785 374,80
Vapaa oma pääoma yhteensä	5 044 680,91	4 785 374,80
Oma pääoma yhteensä 31.12.	5 925 424,50	5 666 118,39

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT, FAS - KOHDAT 13. - 16.

Yhtiön osakepääoman jakautuminen osakelajeittain

Emoyhtiön osakepääoma muodostuu yhden lajisista osakkeista. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Yhtiön osakekanta 31.12.2017 oli 106.737.062 osaketta ja rekisteröity osakepääoma 880.743,59 euroa. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita. Kauden aikana osakekannassa ja osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia.

14. LASKELMA VOITONJAKOKELPOISISTA VAROISTA	2017	2016
Edellisiltä tilikausilta kertyneet voitot/tappiot	4 785 374,80	-908 483,73
Tilikauden tulos	259 306,11	5 693 858,53
Yhteensä	5 044 680,91	4 785 374,80

15. VIERAS PÄÄOMA	2017	2016
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat samaan konserniin kuuluville yhtiöille		
Yrityssaneerausvelat	1 956 833,27	1 956 833,27
Velat muille		
Pääomalainat	115 087,84	115 087,84
Siirtovelat	5 834,31	
Yrityssaneerausvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	222 233,87	666 701,55
Ostovelat	26 135,00	52 270,12
Muut velat	28 698,00	57 396,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 354 822,29	2 848 288,78

Tarkempi erittely lainoista konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 25 *Rahoitusvelat*.

	2017	2016
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat samaan konserniin kuuluville yhtiöille		
Ostovelat	11 960,36	51 475,50
Muut velat	957 967,04	958 057,02
Siirtovelat	9 580,00	
Velat samaan konserniin kuuluville yhtiöille yhteensä	979 507,40	1 009 532,52
Velat muille		
Saadut ennakot	299 594,75	176 555,00
Ostovelat	191 746,02	129 618,71
Muut velat	380 258,88	287 549,27
Siirtovelat		
Lomapalkkavelka sivukuluineen	316 187,99	264 559,32
Muut siirtovelat	122 958,09	918 030,73
Yrityssaneerausvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	444 467,68	444 467,68
Ostovelat	26 135,12	26 135,12
Muut velat	28 698,00	28 698,00
Velat muille yhteensä	1 810 046,53	2 275 613,83
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 789 553,93	3 285 146,35

16. VASTUUSITOUMUKSET

	2017	2016
Omista sitoumuksista annetut vakuudet		
Vuokratakuut / vastuut	294 423,25	564 128,24
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	29 752,57	40 456,54
Myöhemmin maksettavat	29 058,33	58 810,84

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

OSAKEPÄÄOMA, OPTIO-OIKEUDET JA HALLITUKSEN VALTUUDET

OSAKEPÄÄOMA

Kauden päättyessä Trainers' House Oyj:n osakekanta oli 106.737.062 osaketta. Rekisteröity osakepääoma oli 880.743,59 euroa. Osakepääoma muodostuu yhden lajisista osakkeista, joilla kullakin on yksi ääni. Yhtiöllä ei ole tilikauden päättyessä hallussa omia osakkeita. Tilikauden 2017 aikana osakekannassa tai osakepääomassa ei ole tapahtunut muutoksia.

Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä vuodesta 2000 alkaen. 28.12.2007 asti nimellä Satama Interactive Oyj (SAI1V) ja 31.12.2007 lähtien nimellä Trainers' House Oyj (TRH1V).

OPTIO-OIKEUDET

Trainers' House Oyj:llä on voimassa kaksi optio-ohjelmaa yhtiön henkilöstölle osana henkilöstön sitouttamis- ja kannustusjärjestelmää.

Yhtiön hallitus päätti 5.8.2013 ottaa käyttöön uuden optio-ohjelman yhtiökokouksen 21.3.2012 antaman valtuutuksen perusteella. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 7.500.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 7.500.000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013A ja optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.1.2015 - 1.1.2018. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013B ja optioiden merkintäaika on 1.1.2016 - 1.1.2018. Optio-oikeuksista 2.500.000 merkitään tunnuksella 2013C ja optioiden merkintäaika on 1.1.2017 - 1.1.2018. Kunkin optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta on 0,09 euroa. Optioita on jaettu henkilöstölle yhteensä 5,0 milj. kappaletta. Optioista ei ole kirjattu kuluja tilikaudelle 2017 (23.457,54 euroa vuonna 2016). Optioita ei ole toteutettu.

Yhtiön hallitus päätti 18.12.2013 ottaa käyttöön uuden optio-ohjelman yhtiökokouksen 21.3.2012 antaman valtuutuksen perusteella. Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 5.250.000 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 5.250.000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeudet merkitään tunnuksella 2013D. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintäaika on 1.1.2018 - 31.12.2018 ja kunkin optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta on 0,06 euroa. Kaikki optiot on jaettu henkilöstölle tilikauden 2016 aikana. Optioista on kirjattu kuluja tilikaudelle 2017 71.812,47 euroa (71.222,23 euroa vuonna 2016).

HALLITUKSEN VALTUUDET

Yhtiön 23.3.2016 pidetty yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 13.000.000 osaketta. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää osakeannista yhtiölle itselleen kuitenkin siten, että yhtiön hallussa olevien osakkeiden lukumäärä annin jälkeen voi olla enintään yksi kymmenesosa (1/10) yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää kaikista osakeannin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Osakeanti ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voivat tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutuksella kumotaan aikaisemmin annetut valtuutukset koskien osakeantia ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka.

OSAKKEENOMISTUS

OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 29.12.2017	%	Osakkeita
Kotimaiset yritykset	22,2	23 750 721
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2,1	2 245 762
Kotitaloudet	75,3	80 331 251
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,0	32 504
Ulkomaat	0,2	189 627
Hallintarekisteröidyt	0,2	187 197
Yhteensä	100,0	106 737 062

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 29.12.2017

OSAKKEITA	Osakkaiden lukumäärä	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %
1 -1.000	3 639	69,6 %	903 670	0,8 %
1.001-10.000	1 166	22,3 %	4 579 789	4,3 %
10.001-100.000	341	6,5 %	9 982 622	9,4 %
yli 100.001	84	1,6 %	91 270 981	85,5 %
Yhteensä	5 230	100,0 %	106 737 062	100,0 %

OSAKKEENOMISTUS

TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA 29.12.2017	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänimäärästä %
Sarasvuo Jari	39 438 111	36,9 %
The Orange Company Oy	4 250 000	4,0 %
Thomasset Oy	3 571 830	3,3 %
Quartal Oy	3 153 326	3,0 %
Great Expectation Capital Oy	3 021 000	2,8 %
Halonen Panu	2 825 958	2,6 %
Aho Antti	2 095 925	2,0 %
Heimonen Arto	2 025 500	1,9 %
Thomfinance Oy	2 023 221	1,9 %
Serkamo Ritva	1 831 672	1,7 %
RHED Consulting Oy	1 530 000	1,4 %
Tuominen Oy Kotikontu	1 500 000	1,4 %
Suominen Mikko	1 273 505	1,2 %
Saario Seppo	1 220 000	1,1 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	187 197	0,2 %

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole, että osakkailla olisi keskinäisiä yhtiön toimintaan tai omistukseen liittyviä osakassopimuksia.

Hallituksen ja toimitusjohtajan osakkeenomistus

Yhtiön toimitusjohtaja Arto Heimonen omisti 31.12.2017 2.025.500 kappaletta Trainers' House Oyj:n osaketta, joka vastaa 1,9 % yhtiön koko osakemäärästä. Arto Heimosella oli kauden päättyessä 1.155.000 optiota. Optioista 500.000 kpl raukeaa 1.1.2018. 655.000 optio-oikeuden merkintäaika on 1.1.2018-31.12.2018. Optioita ei ole toteutettu.

Hallituksen jäsenten henkilökohtaisesti ja määräysvalta-yhtiöidensä kautta omistamien Trainers' House Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2017 oli 43.264.111 kappaletta, joka on 40,5 % yhtiön koko osake- ja äänimäärästä. Hallituksen jäsenillä ei ollut kauden päättyessä optiota.

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu VM:n päätöksen (538/2002) ja KILA:n yleisohjeen mukaisesti. Tunnusluvut on laskettu IFRS-standardien mukaisista tilinpäätöksistä.

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

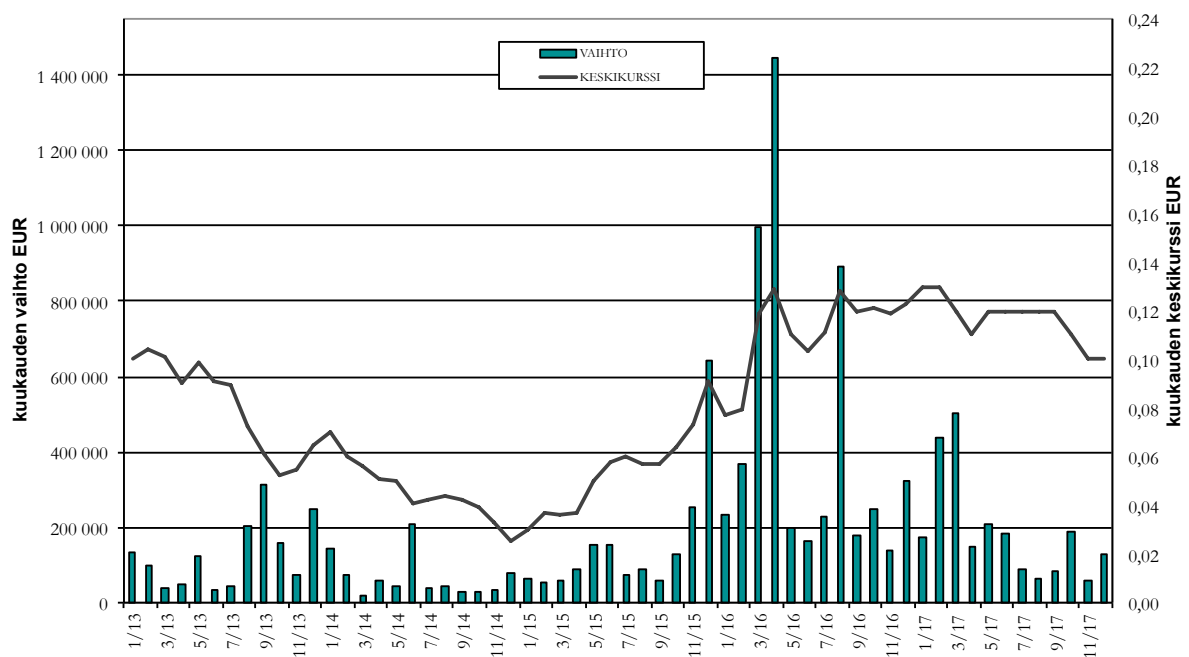
	Jatkuvat toiminnot IFRS 2017	Jatkuvat toiminnot IFRS 2016	Jatkuvat toiminnot IFRS 2015
Liikevaihto, EUR	8 969 894,56	8 845 017,80	6 897 768,79
Liikevoitto / tappio, EUR	456 904,28	982 815,90	-1 637 646,92
% liikevaihdosta	5,1 %	11,1 %	-23,7 %
Tulos ennen veroja, EUR	420 319,81	947 479,09	1 469 989,56
% liikevaihdosta	4,7 %	10,7 %	21,3 %
Tilikauden tulos, EUR	257 415,96	740 748,08	1 759 384,12
% liikevaihdosta	2,9 %	8,4 %	25,5 %
Oman pääoman tuotto, %	3,5 %	11,2 %	43,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,5 %	12,4 %	19,5 %
Velkaantumisaste, %	10,4 %	17,0 %	26,9 %
Nettovelkaantumisaste, %	-16,7 %	-22,2 %	1,6 %
Omavaraisuusaste, %	67,2 %	60,5 %	55,5 %
Bruttoinvestoinnit, EUR	54 250,52	40 957,09	8 980,00
% liikevaihdosta	0,6 %	0,5 %	0,1 %
Henkilöstö kauden lopussa	121	96	84
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	117	92	79

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	IFRS 2017	IFRS 2016	IFRS 2015
Osakekohtainen tulos, EUR:			
Osakekohtainen tulos jatkuvat toiminnot	0,00	0,01	0,02
Osakekohtainen tulos lopetetut toiminnot		0,00	
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR:			
Osakekohtainen tulos jatkuvat toiminnot	0,00	0,01	0,02
Osakekohtainen tulos lopetetut toiminnot		0,00	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	0,07	0,07	0,06
Osakekohtainen oma pääoma laimennusvaikutuksella, EUR	0,07	0,07	0,06
Hinta/voitto (P/E-luku), EUR	41,05	18,73	2,80
Osakkeen kurssikehitys tilikauden aikana			
Vuoden keskimurssi, EUR	0,12	0,12	0,06
Vuoden alin, EUR	0,09	0,07	0,03
Vuoden ylin, EUR	0,14	0,14	0,13
Vuoden päätöskurssi, EUR	0,10	0,13	0,07
Markkina-arvo, EUR	10 566 969,14	13 875 818,06	7 471 594,34
Osakkeiden vaihdon kehitys			
Vaihto, EUR	2 269 831,23	5 417 148,09	1 821 825,93
Vaihto, kpl	18 801 520	46 909 386	28 968 296
Vaihto, %	17,6	43,9	27,1
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän keskiarvo tilikauden aikana	106 737 062	106 737 062	70 456 617
Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän keskiarvo tilikauden aikana laimennusvaikutuksella oikaistuna	108 612 062	107 987 062	70 456 617
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.	106 737 062	106 737 062	106 737 062
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12. laimennusvaikutuksella oikaistuna	108 612 062	107 987 062	106 737 062

Osakkeen vaihto ja keskipörssi
1.1.2013 - 31.12.2017

Yhtiön osake on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 15.3.2000 alkaen.

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Tulos rahoitusserien jälkeen - verot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Tulos rahoitusserien jälkeen + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Velkaantumisaste %	=	$\frac{\text{Korolliset velat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
IFRS tulos / osake (EPS)	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos - etuosakkeille kuuluvat osingot}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Oman pääoman ehtoisen lainan sijoittajille kuuluva tulos / osake	=	$\frac{\text{Oman pääoman ehtoisen lainan korot}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Osinko / osake	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko / tulos %	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Tulos / osake (EPS)}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilikauden viimeinen pörssikurssi}}$	x 100
Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Hinta/voittosuhte (P/E -luku)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen pörssikurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilinpäätöspäivän viimeinen pörssikurssi	

TALOUDELLISET JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 28.2.2018

Aarne Aktan

hallituksen puheenjohtaja

Jarmo Hyökyvaara

hallituksen jäsen

Nina Ignatius

hallituksen jäsen

Jari Sarasvuo

hallituksen jäsen

Arto Heimonen

toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Trainers' House Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Trainers' House Oyj:n (y-tunnus 1564461-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
Myyntituottojen kirjaaminen <i>Viittaus tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin sekä liitetietoon 1).</i> Yhtiö toimittaa asiakkaille palveluita, jotka perustuvat kiinteähintaisiin sopimuksiin. Tuotot palveluista tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu ja taloudellisen hyödyn saaminen palvelusuoritteesta on todennäköistä. Yhtiö soveltaa palveluiden tuloutukseen valmiusasteen mukaista menetelmää, mikä edellyttää johdon harkintaa valmistusasteen määrittämisessä. Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennakaiselle tuloutukselle. Myyntituottojen tuloutus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka sekä EU asetuksen 537/2014 artiklan 2c kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen johdon käyttämästä harkinnasta valmiusastetta määrittäessään.	Tilintarkastustoimenpiteemme, joissa on huomioitu riski olennaisesta virheellisyydestä myyntituottojen tuloutuksessa, sisälsivät muun muassa: • Arvioimme yhtiön palveluiden tulouttamiseen soveltamien laskentaperiaatteita. • Perehdyimme myynnin tuloutusta tukevaan aineistoon kuten sopimuksiin ja kannanottoihin. • Arvioimme projektien edistymistä, kokonaistilannetta ja taloudellisia tunnuslukuja muun muassa keskustelemalla organisaation eri tasoilla olevien henkilöiden kanssa. • Analysoimme arvioihin sisältyviä keskeisiä osa-alueita, kuten arvioituja tuottoja sekä palvelun loppuunsaattamiseksi vaadittavaa aikaa. • Arvioimme yhtiön tilinpäätöksessä esittämiä liikevaihdon tulouttamista koskevia liitetietoja.
Aineettomien hyödykkeiden arvostus <i>Viittaus tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin sekä liitetietoon 15).</i> Vuosittain suoritettava arvonalentumistestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska arviointiprosessi on monimutkainen ja arvionvarainen, se perustuu markkinoita ja taloutta koskeville oletuksille ja koska liikearvon määrä on olennainen tilinpäätöksen kannalta. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 liikearvon määrä oli 1,6 miljoonaa euroa ja tavaramerkin 6,1 miljoonaa euroa jotka muodostavat 69 % kokonaisvaroista ja 127 % omasta pääomasta. Liikearvon ja tavaramerkin arvostus perustuu johdon arvioihin yhtiön rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Käyttöarvon määrittämiseen vaikuttavia oletuksia ovat mm. liikevaihdon kasvu, EBITA sekä rahavirtojen diskonttauksessa käytetty diskonttokorko. Arvioidut käyttöarvot voivat vaihdella merkittävästi niihin sisältyvien oletusten muuttuessa ja muutokset edellä mainituissa oletuksissa voivat johtaa liikearvon arvon alentumiseen. Konserni arvioi vuosittain aineettomien hyödykkeiden arvoja sen määrittämiseksi, ylittävätkö hyödykkeiden kirjanpitoarvot hyödykkeistä kertyviksi ennustetut	Liikearvon arvostukseen liittyvissä tarkastustoimenpiteissä hyödynsimme arvonmääritysasiantuntijoita, jotka avustivat meitä johdon tekemien oletusten ja menetelmien asianmukaisuuden arvioinnissa. Toimenpiteet käsittivät johdon tekemien oletusten vertaamisen ulkoisista tietolähteistä saataviin tietoihin ja itse laskemiimme toimialan keskiarvoihin liittyen erityisesti • ennustettuun liikevaihdon kasvuun, • EBITA-prosentiin, ja • rahavirtojen diskonttaamisessa käytettyyn pääoman keskimääräiseen kustannukseen. Testasimme johdon laatimia arvonalentumislaskelmia sekä vertasimme diskontattujen kassavirtojen määrää yhtiön markkina-arvoon. Lisäksi arvioimme esitettyjä liitetietoja sekä arvonalentumistestauksessa esitettyjen herkkyyksien analyysien asianmukaisuutta.

taloudelliset hyödyt. Arvio tehdään rahavirtaperusteisesti määrittämällä hyödykkeestä kertyviksi ennakoitujen vastaisten rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo. Mikäli arvio tulevasta taloudellisista hyödyistä alittaa kirjanpitoarvon, kirjataan arvonalentumistappio. Konsernin johto käyttää harkintaa määrittäessään tulevaisuuden markkinatilanteeseen ja taloudelliseen kehitykseen liittyviä oletuksia rahavirtojen laskennassa.	

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta

esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 1.4.2008 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiassa on

olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 28.2.2018

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti
KHT

Sisältö: **Arja Kokkarinen**
Vastaava tuottaja: **Antti Kiukas**
Visuaalinen suunnittelu ja toteutus: **Ville Launiala**

Copyright © 2018 Trainers' House

